

ZBO- begroting 2021

DeNederlandscheBank

EUROSYSTEEM

Inhoud

1	Inleiding: Toezicht, Resolutie en DGS	5
1.1	Inleiding	5
1.2	Context voor de ZBO-taken in 2021	6
1.2.1	Nieuw kostenkader 2021-2024	6
1.2.2	Belangrijkste trends en actuele ontwikkelingen	6
1.3	Omvang en inhoud kostenkader 2021-2024	7
1.4	Begroting 2021	10
2	Toezicht	13
2.1	Missie en strategie	13
2.2	Actualisering toezichtmethodologie (ATM)	13
2.3	Speerpunten	15
2.3.1	Technologische vernieuwing	15
2.3.2	Duurzaamheid en toekomstgerichtheid	16
2.3.3	Streng op Financieel-economische criminaliteit	17
2.4	Begroting Toezicht 2021	18
2.5	Toelichting toezicht per sector	20
2.5.1	Banken	20
2.5.2	Verzekeraars	23
2.5.3	Pensioenfondsen en premiepensioeninstellingen	25
2.5.4	Beleggingsondernemingen en beheerders van beleggingsinstellingen	27
2.5.5	Betaalinstellingen en elektronisch geldinstellingen (egi's)	29
2.5.6	Trustkantoren	31
2.5.7	Overige Wwft-instellingen	33
2.5.8	Toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba	34
2.5.9	Crypto's	35
2.6	Risicobeheersing	36
3	Resolutie en Depositogarantiestelsel	38
3.1	Missie en ambities NRA en DGS	38
3.2	Begroting Resolutie en DGS 2021	39
3.3	Begroting per deeltaak	41
3.3.1	Resolutie banken	41
3.3.2	Resolutie verzekeraars	42
3.3.3	Depositogarantiestelsel (NL)	43

4	3.3.4 DGS CN	44
	3.4 Financiering kosten Resolutie en DGS	45
	3.5 Ontwikkelingen en activiteiten Resolutie in DGS 2021	45
	3.5.1 Synergievoordelen	45
	3.5.2 Resolutie banken	48
	3.5.3 Resolutie verzekeraars	49
	3.5.4 DGS	50
	3.5.5 CCPs	52
	3.6 Risicobeheersing Resolutie en DGS	52
	4 Bedrijfsvoering	56
	4.1 Doelmatigheid en doeltreffendheid	56
	4.2 Financiering	56
	Bijlage 1 Inzet van toezichtcapaciteit over de sectoren	58
	Bijlage 2 Verloop ZBO-begroting taak toezicht 2008-2019	60
	Bijlage 3 Key Indicators	62
	Bijlage 4 Afkortingenlijst	70

1 Inleiding: Toezicht, Resolutie en DGS

1.1 Inleiding

DNB is onafhankelijke centrale bank, toezicht-houder, resolutie- en depositogarantiestelsel (DGS)-autoriteit en zet zich in voor een stabiel financieel systeem met het oog op een economie die bijdraagt aan duurzame welvaart voor alle Nederlanders. Als toezichthouder maakt DNB zich sterk voor een vertrouwenwekkende, schokbestendige en toekomstgerichte financiële sector. Daarom houdt zij prudentieel en integriteitstoezicht op banken, verzekeraars, pensioenfondsen en andere financiële instellingen. Zij treedt daadkrachtig, snel en effectief op als de situatie daar om vraagt en neemt passende beheersmaatregelen. In haar rol van resolutie- en DGS-autoriteit werkt DNB aan ordentelijke afwikkeling van banken en verzekeraars die in financiële problemen komen. Ook in 2021 blijft DNB nauw samenwerken met andere toezicht-houders, resolutie- en DGS-autoriteiten. Zo voert DNB het prudentiële toezicht op banken uit als onderdeel van het *Single Supervisory Mechanism* (SSM), onder eindverantwoordelijkheid van de Europese Centrale Bank. Als resolutieautoriteit is DNB onderdeel van het *Single Resolution Mechanism* (SRM), onder eindverantwoordelijkheid van de Single Resolution Board (SRB). Internationaal werkt DNB samen met de BCBS, IAIS, FSB en de *European Supervisory Authorities* (ESA's) EBA, ESMA en EIOPA. Op nationaal niveau werkt DNB onder andere samen met de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en de partners binnen het Financieel Expertise Centrum (FEC).

De uitvoering van haar taken als toezichthouder, resolutie-autoriteit en uitvoerder van het depositogarantiestelsel doet DNB als zelfstandig bestuursorgaan (ZBO). In voorliggende ZBO-begroting 2021 beschrijft DNB haar werkzaamheden en de beoogde resultaten voor komend jaar.

In hoofdstuk 1 wordt de begroting voor de ZBO als geheel toegelicht. Omdat toezicht, resolutie en DGS verschillende taken en verantwoordelijkheden van DNB zijn, volgt in de daaropvolgende hoofdstukken een toelichting op de meer taak-specifieke accenten en activiteiten. Hoofdstuk 2 beschrijft onze toezichttaak, uitgesplitst in een kwalitatief deel en een deel waarin we onze toezichttaken, zowel prudentieel als integriteitstoezicht, per sector toelichten. In het kwalitatieve deel beschrijven we trends, risico's en worden ontwikkelingen geschetst die onze toezichttaak raken en cross-sectoraal van aard zijn. Daarna volgen sectorspecifieke onderdelen. Hoofdstuk 3 gaat in op onze rol van resolutie- en DGS-autoriteit en beschrijft onder andere de relevante trends en de ontwikkelingen voor de resolutie- en DGS-taken. In hoofdstuk 4 beschrijven we ontwikkelingen in de interne bedrijfsvoering van DNB voor zover deze van invloed zijn op de toedeling van kosten aan de verschillende ZBO-taken¹.

¹ Door afrondingen kan het voorkomen dat gepresenteerde tellingen in een tabel niet volledig op elkaar aansluiten.

1.2 Context voor de ZBO-taken in 2021

1.2.1 Nieuw kostenkader 2021-2024

DNB heeft voor het uitvoeren van haar ZBO-taken voor de periode 2021-2024 een nieuw kostenkader opgesteld. Om hiertoe te komen, is DNB in 2020 het project Nieuw Kostenkader (NKK, hoofdstuk 1.3) gestart. Als onderdeel hiervan is voor toezicht onder andere een intensief traject met een onafhankelijke externe partij doorlopen om de benodigde toezichtcapaciteit in kaart te brengen. Dit betrof een analyse naar de doelmatigheid van de toezichttaak van DNB op basis van de risicobereidheid en de gelijktijdig geactualiseerde Toezicht Methodologie (project ATM, hoofdstuk 2.2). Ook voor de resolutie- en DGS-taak is een doelmatigheidsanalyse gedaan. Het Intern Bedrijf heeft n.a.v. een eerder extern benchmarkonderzoek, sinds 2016 al een meerjarig verbeterplan geïmplementeerd, gericht op een kostenreductie van 20%. Uit de nieuwe benchmarking in het kader het NKK blijkt dat het Intern Bedrijf, afgezien van de investeringen in ICT vanwege vernieuwing en de digitale strategie, in lijn is met de benchmark. Bij de doelmatigheidsanalyse is geconstateerd dat het nieuwe kostenkader in lijn is met een internationale benchmark. Op basis van deze doelmatigheidsanalyse is een, beperkt, besparingspotentieel geïdentificeerd dat ook in de voorliggende begroting tot uiting komt.

In het nieuwe kostenkader zijn ook de kaders voor Resolutie en DGS geïntegreerd. Daarmee geldt het NKK met ingang van 2021 voor alle drie de ZBO-taken. Dit draagt bij aan het versterken van de synergie tussen verschillende organisatieonderdelen.

DNB benut de synergie binnen haar taken door een integrale afweging van verschillende perspectieven.

1.2.2 Belangrijkste trends en actuele ontwikkelingen

Het werk van DNB wordt mede bepaald door trends, risico's en actuele ontwikkelingen die van invloed zijn op de financiële sector. Daarom voert DNB elk jaar een analyse uit naar trends en risico's voor het daarop volgende jaar. Deze analyse is medebepalend voor de prioriteiten die DNB stelt. Hoewel de omvang van de economische en financiële impact van de coronacrisis onzeker blijft, is het onvermijdelijk dat deze het komende jaar een belangrijk element zal vormen van de agenda van sector en DNB. In de volgende hoofdstukken komen de nu al zichtbare gevolgen bij de sectorspecifieke onderdelen aan bod.

Naast de uitvoering van onze reguliere taken en werkzaamheden vragen voor 2021 onder andere de volgende risico's en ontwikkelingen onze bijzondere aandacht:

- Een mogelijk langdurig aanhoudende recessie op Europees en mondiaal niveau is het dominante risico op dit moment. Voor de grootste financiële instellingen, de Nederlandse significante banken (SI's), blijft dit risico beperkt door de grote concentratie (50% tot 80% van de activa) van activiteiten in Nederland, België en Duitsland.
- De mondiale (geo)politieke risico's blijven net als voorgaande jaren onverminderd hoog. Als gevolg van de coronacrisis is de mondiale onzekerheid, gemeten door het IMF, op het hoogste niveau sinds 1959. Volgend jaar zal de volle impact van

de Brexit op de Nederlandse economie en het toezicht van DNB zichtbaar worden. Financiële instellingen hebben zich hierop voorbereid. Hoe groot de uiteindelijke impact zal zijn, is mede afhankelijk van de afspraken die de EU en het Verenigd Koninkrijk maken over de toekomstige handelsrelatie.

- Hielden markten er vorig jaar al rekening mee dat de rentes voor een langere periode laag zullen blijven, in de huidige macro-omgeving is een langdurig lage rente een realistisch scenario.
- De hoge woningschuld en gepiekte investeringsinteresse vormden al risico's voor vastgoedmarkten. Met de huidige macro-schok lopen de risico's verder op.
- Met het verder toenemen van het aantal digitale transacties en de verdergaande digitalisering is ook het risico op cybercriminaliteit toegenomen.
- De internationale en nationale aandacht voor de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering blijft onverminderd groot. Wij zien dat verschillende soorten financiële instellingen nog te zeer vatbaar zijn voor betrokkenheid bij financieel-economische criminaliteit en regelmatig komen instellingen door onthullingen en incidenten negatief in de publiciteit wat het maatschappelijke vertrouwen in de financiële sector schaadt.

1.3 Omvang en inhoud kostenkader 2021-2024

7

Het kostenkader 2021-2024 gaat over alle ZBO-taken. De totale omvang van dit kostenkader loopt op van EUR 221,2 mln. in 2021 naar 228,1 mln. in 2024 (zie tabel 1). Jaarlijks zal aan het kostenkader een loon- en prijscompensatie worden toegevoegd.

Strategische intensiveringen en noodzakelijke besparingen

Met het oog op bovengenoemde ontwikkelingen wil DNB haar activiteiten op een aantal terreinen intensiveren. Voor de toezichttaken is dit in lijn met de strategische prioriteiten die we onszelf gesteld hebben in de Visie op Toezicht 2020-2024. Het gaat om de volgende terreinen:

- Uitvoering van de Digitale Strategie Toezicht 2025 (hoofdstuk 2.3.1): De financiële sector digitaliseert momenteel in een hoog tempo. Daarmee verandert ook de wijze waarop DNB toezicht houdt. Verdere digitalisering is dan ook noodzakelijk om de veranderingen in de sector bij te kunnen houden en in het toezicht effectiever gebruik te kunnen maken van beschikbare data;
- Een intensivering van het integriteitstoezicht om tegemoet te komen aan de maatschappelijke en politieke verwachting in dezen;
- Een vergroting van de capaciteit om meer in lijn te zijn met de door de ECB gevraagde capaciteit voor *on-site* onderzoeken en beoordelingen van interne modellen bij grootbanken;

8

- Een vergroting van de capaciteit van de divisie Juridische Zaken om de afhandeling van boetes, dwangsommen en bezwaarschiften te versnellen.

Naast de hierboven genoemde intensiveringen is ten opzichte van de vorige kaderperiode ook sprake van een uitbreiding van taken. Op het gebied van integriteitstoezicht is het takenpakket van DNB uitgebreid en dat vraagt om extra capaciteit. Door Brexit en PSD2 is het aantal, de omvang en complexiteit van onder toezicht staande instellingen toegenomen.

Deze uitbreidingen vangen we deels op door efficiënter en doelmatiger te gaan werken. Generiek heeft DNB een besparing doorgevoerd op de personeelskosten die oploopt naar 5% (EUR 4,1 mln.) in 2024. Deze besparing is gericht op een doelmatige opbouw van het functiegebouw. Daarnaast verlagen we structureel het inhuurbudget (EUR 0,5 mln.) en de reis- en verblijfkosten (EUR 0,5 mln.). Ook verwachten we dat de Digitale Strategie Toezicht vanaf 2022 besparingen oplevert, oplopend tot EUR 4,5 mln. in 2024. Tot slot brengen we de capaciteit voor prudentieel toezicht terug met 14 fte in 2021 aflopend naar 8 in 2024. We realiseren ons dat dit tot hogere restrisico's leidt. De totale omvang van de taakstellingen en besparingen voor de uitvoering van de taak toezicht loopt op van EUR 3,8 mln. in 2021 tot EUR 9,7 mln. in 2024.

Voor de resolutietaak en het uitvoeren van het DGS zien we ontwikkelingen op de volgende terreinen:

- Een stijging in de personeelskosten als gevolg van een eerdere onderschatting van de capaciteitsbehoefte en daarmee samenhangend de

aanbevelingen die de Algemene Rekenkamer heeft gedaan op de resolutiefunctie van DNB (rapport 'Bankenresolutie in Nederland' 2019);

- In 2021 wordt meer capaciteit ingezet op de uitwerking van het instrumentarium met als gevolg dat in latere jaren efficiënter ingezet kan worden op resolutieplanning en andere werkzaamheden. Dat betekent voor het jaar 2021 wel een uitbreiding;
- Besparingen komen grotendeels voort uit verlaagde afschrijvingskosten en een daling van ICT-kosten gedurende de kaderperiode. Tot slot hebben we ervoor gekozen om de externe inhuur te verlagen.

Infasering kosten datadiensten

De kosten voor datadiensten nemen geleidelijk toe tot EUR 10 mln. in 2025. De afgelopen jaren heeft DNB onder invloed van internationale wet- en regelgeving flink geïnvesteerd in toenemende datarapportages en ook in de mogelijkheden om grote datasets te verzamelen. Vanwege de toenemende cyberdreiging is ook in betere beveiliging geïnvesteerd. Dit leidt tot een blijvende toename van de verwerkings- en beheerlasten die wordt vergroot doordat de internationaal opgelegde rapportageverplichtingen frequent worden aangepast. De hiervoor benodigde extra werkzaamheden en kosten zijn de afgelopen jaren niet doorbelast aan de ZBO-begroting, maar door de gehanteerde verdeelsleutels voor rekening van de centrale bank gekomen. In de nieuwe kaderperiode wordt de toerekening gefaseerd verder in lijn gebracht met de werkelijke inzet.

Aanpassing huisvestingskosten

Om de toerekening van de huisvestingskosten aan de ZBO-taken te stabiliseren, worden deze kosten voor de ZBO-taken in de jaren 2021-2024 bevroren ter hoogte van de verwachte kosten hiervoor vanaf 2026. Ten opzichte van 2020 dalen de kosten voor huisvesting hierdoor met EUR 4,4 mln., omdat de tijdelijke extra kosten als gevolg van het programma Huisvesting niet langer aan de ZBO-taken worden toegerekend. Dit betekent ook dat eventuele toekomstige tegenvallers bij het programma Huisvesting geen aanleiding meer zullen zijn om tussentijds het kader te verhogen, zoals in 2019 en 2020 noodzakelijk was.

Herijking kostenallocatie

Met ingang van het nieuwe kostenkader heeft DNB de wijze van kostenallocatie vereenvoudigd en zijn nieuwe verdeelsleutels bepaald. Uitgangspunten bij de herijking van de kostenallocatie waren onder andere verbeterde transparantie, eenvoud, stabiliteit en consistentie. Dit met als doel een zo uniform en stabiel mogelijk stelsel van interne verdeelsleutels. De herijking leidt op onderdelen tot een verschuiving tussen primaire en ondersteunende kosten. Bijvoorbeeld als gevolg van een definitiewijziging van juridische inzet. Tevens is door de herijking van het model geen exacte vergelijking tussen ondersteunende kosten in 2020 en 2021 te maken, omdat de onderliggende producten niet langer vergelijkbaar zijn.

Loon- en prijsbijstelling

Jaarlijks vinden een loon- en prijsbijstelling plaats. De loonbijstelling volgt uit de juniraming van het CPB over het lopende jaar en de prijsbijstelling uit de jaarmutatie CPI over juni van het lopende jaar van het CBS.

Onvoorzien

In het nieuwe kostenkader is ook de post "onvoorzien" opgenomen. Deze valt buiten het begrotingskader. In het kader is een gezamenlijke post onvoorzien opgenomen voor toezicht, resolutie en DGS. De post onvoorzien start in 2021 op van EUR 2,5 mln. in 2021 tot EUR 5,5 mln. in 2024.

De post onvoorzien is bestemd voor onvoorziene incidentele gebeurtenissen of beperkte overschrijdingen van de begroting. Deze post is nadrukkelijk niet bestemd voor impactvolle gebeurtenissen zoals Brexit of onvoorziene, substantiële wijzigingen in het toezicht die voortvloeien uit nieuwe (Europese) wet- en regelgeving.

Voor het gebruik van de post onvoorzien wordt voorgesteld dat de RvC van DNB instemming zal moeten verlenen alvorens deze kan worden benut. Voorts dienen het verzoek en de instemming met het ministerie van Financiën te worden gedeeld.

Tabel 1 Meerjarenkader

	2020	2021	2022	2023	2024
Basisbedrag Toezicht	188,4	188,4	188,4	188,4	188,4
Basisbedrag DGS	10,9	10,9	10,9	10,9	10,9
Basisbedrag Resolutie	12,1	12,1	12,1	12,1	12,1
Besparingen		-1,7	-4,2	-6,6	-9,3
Uitbreiding takenpakket en intensiveringen		3,7	6,5	8,5	10,5
Digitale Strategie		7,2	6,1	6,4	7,1
Sleuteleffect		0,0	2,5	5,0	7,5
Aanpassing huisvesting		-4,4	-4,4	-4,4	-4,4
Nieuw basisbedrag		216,3	218,0	220,4	222,9
Taakstelling		-0,9	-1,7	-2,6	-3,6
Loon- en prijsbijstelling 2021		3,2	3,2	3,2	3,2
Loon- en prijsbijstelling 2022 en verder		PM	PM	PM	PM
Begrotingskader	211,4	218,7	219,4	220,9	222,6
Post onvoorzien		2,5	3,2	4,4	5,5
Meerjarenkader	211,4	221,2	222,7	225,3	228,1

1.4 Begroting 2021

Hoewel het nieuwe kostenkader op alle drie de ZBO-taken van toepassing is, bestaat de ZBO-begroting van DNB uit twee aparte begrotingen: de begroting voor de toezichttaak en de begroting voor de resolutietaak en het depositogarantiestelsel (DGS). In tabel 2 wordt de ontwikkeling van de omvang van beide begrotingen weergegeven. De ZBO-begroting stijgt van EUR 211,4 mln. in 2020 naar EUR 218,7 mln. in 2021. De toelichtingen voor de toename van beide begrotingen zijn opgenomen in paragraaf 1.3.

Tabel 2 Meerjarige begroting per ZBO-taak

Meerjarige begroting per ZBO-taak	Budget 2017 EUR mln	Budget 2018 EUR mln	Budget 2019 EUR mln	Realisatie 2019 EUR mln	Budget 2020 EUR mln	Budget 2021 EUR mln	B2021- B2020 EUR mln
Toezicht	154,4	157,3	164	164,8	188,4	194,3	5,9
Resolutie en DGS	16	19,1	20,9	18,3	23	24,5	1,5
Totaal	170,5	176,4	184,9	183,1	211,4	218,7	7,4

Tabel 3 Kostenverdeling naar doelgroepen

Kostenverdeling doelgroepen	Realisatie 2019 EUR mln	Budget 2020 EUR mln	Budget 2021 EUR mln	B2021 - B2020 EUR mln
Toezicht op significante banken	44,9	54,3	58,4	4,1
Toezicht op overige banken	24,5	31,2	30,2	-1,0
Toezicht op verzekeraars	40,1	41,2	42,5	1,3
Toezicht op zorgverzekeraars	3,5	4,6	3,5	-1,1
Toezicht op pensioenfondsen	31,0	31,5	31,9	0,4
Toezicht op Bobi's	8,1	9,1	8,7	-0,4
Toezicht op betaalinstanties	6,9	7,9	9,6	1,7
Toezicht op trustkantoren	4,9	4,9	5,4	0,5
Toezicht op overige Wwft instanties	0,0	0,2	0,7	0,5
Toezicht op crypto's	0,0	1,7	1,6	-0,2
Financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba	0,8	1,7	1,8	0,1
Totaal Toezicht	164,8	188,4	194,3	5,9
Resolutie banken	6,1	7,7	10,3	2,6
Resolutie verzekeraars	3,1	4,5	6,4	2,0
Depositogarantiestelsel (NL)	8,8	10,6	7,4	-3,1
DGS Bonaire, Sint Eustatius en Saba	0,3	0,3	0,3	0,0
Totaal Resolutie en Dgs	18,3	23,0	24,5	1,5
Totaal ZBO	183,1	211,4	218,7	7,4

Een concept van de ZBO-begroting 2021 is op 3 november 2020 besproken met vertegenwoordigers uit de verschillende sectoren. De sector heeft aangegeven zorgen te hebben naar aanleiding van de toegenomen hoogte van de begroting. Daarnaast is waardering uitgesproken ten aanzien van de Digitale Strategie Toezicht en de wijze waarop DNB de sector hierin meeneemt. De verslagen van de panelbijeenkomsten zijn, net als de acties en adviezen voor DNB die hieruit zijn voortgekomen, terug te vinden op de website van DNB.

2 Toezicht

2.1 Missie en strategie

DNB richt zich op een solide en integere financiële sector. Dit doet zij door op risico-gebaseerde en proportionele wijze toezicht te houden op risico's voor individuele instellingen in het financiële systeem. Door effectieve uitvoering van haar toezichttaak wil DNB bijdragen aan de totstandbrenging van evenwichtige economische verhoudingen. Het prudentiële toezicht is gericht op solide financiële ondernemingen en een stabiel financieel systeem. Het integriteitstoezicht ziet op een integere financiële sector, door strenge controle op een adequate preventie van financieel-economische criminaliteit door instellingen. Voor het uitvoeren van deze toezichttaak geldt dat een groot deel van de capaciteit aan reguliere, doorlopende werkzaamheden wordt besteed. Het werk van de toezichthouder wordt in crises het meest zichtbaar voor de buitenwereld. Er moet dan daadkrachtig worden opgetreden, vaak ook nog onder grote tijdsdruk. Het fundament voor tijdig en daadkrachtig optreden wordt gelegd in goede tijden, wanneer DNB in het reguliere toezichtwerk kritisch de risico's van instellingen analyseert en beoordeelt en zich inzet voor adequate beheersmaatregelen bij financiële instellingen.

2.2 Actualisering toezichtmethodologie (ATM)

DNB zet haar beschikbare toezichtcapaciteit daar in, waar de grootste prudentiële en integriteitsrisico's worden gesignaleerd. De intensiteit van het toezicht neemt toe naarmate de negatieve impact van deze risico's op het vertrouwen groter is. Met de risico-gebaseerde aanpak beoogt DNB haar beschikbare toezichtcapaciteit effectief en doelmatig in te zetten. DNB heeft het afgelopen jaar haar toezichtmethodologie geactualiseerd om meer datagedreven te kunnen werken en een grotere mate van uniformiteit in het toezicht te bewerkstelligen. Zo kan *IT-tooling* die voor een bepaalde sector wordt ontwikkeld, ook voor andere sectoren worden gebruikt.

De kern van ATM is de opgestelde "Verklaring Risico Tolerantie Toezicht" (zie Box 1). Het doel van toezicht is om het risico op en de impact van een falende instelling te beperken en niet om dit te allen tijde te voorkomen. De basis wordt gevormd door de risicotolerantie en daaruit vloeien de impactklasse, het basisprogramma, de risicoscores en het risico gebaseerde programma voort. De intensiteit van toezicht op instellingen hangt af van de impactklasse waarin deze is ingedeeld. Voor het toezicht op (groot)banken volgt DNB de SSM-methodologie. ATM is gemodelleerd naar deze methodologie, waardoor alle sectoren in Nederland zoveel als mogelijk volgens dezelfde methodologie worden bekeken.

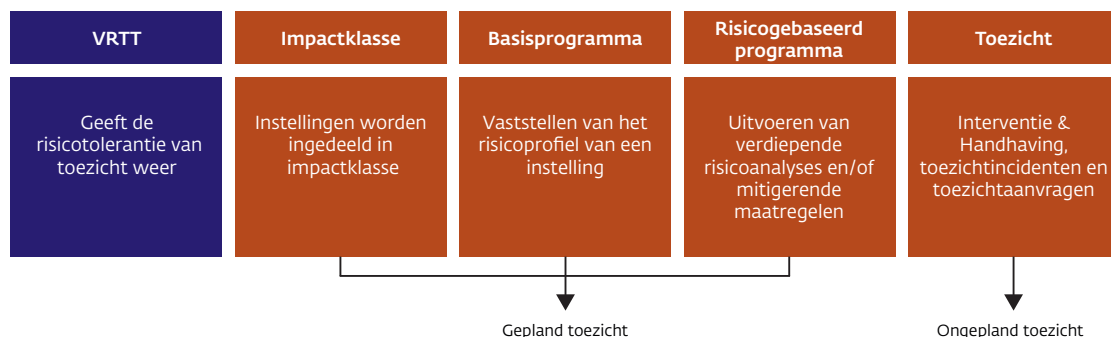
Box 1 Verklaring Risicotolerantie Toezicht

Met haar toezicht draagt DNB bij aan het publieke belang van een stabiel en betrouwbaar financieel stelsel, waarin solide financiële instellingen hun diensten op een integere wijze verlenen. De toezichthouders van DNB doen dit door onder andere het toetsen van bestuurders, verlenen van vergunningen en erop toezien dat instellingen betrokkenheid bij financieel-economische criminaliteit voorkomen. Ook controleren zij of instellingen financieel solide zijn, zodat deze, ook als het economisch tegenzit, kunnen voldoen aan hun verplichtingen. Hierbij is het cruciaal om, waar mogelijk, transparant te zijn over de gemaakte toezicht-keuzes. DNB streeft naar openheid over haar risicohouding en de gemaakte keuzes om haar taken als toezichthouder te kunnen vervullen.

Een stabiel en betrouwbaar financieel stelsel is gebaat bij het vertrouwen van het publiek in financiële instellingen om hun verplichtingen na te komen en integer te handelen. DNB zet haar beschikbare toezichtcapaciteit daar in, waar de grootste prudentiële en integriteitsrisico's worden gesignaleerd. De intensiteit van het toezicht neemt toe naarmate de negatieve impact van deze risico's op het vertrouwen groter is. De grootte van de impact wordt bepaald door de schaal van de activiteiten van een financiële instelling, de mate waarin risico's zich door het financiële stelsel verspreiden en de maatschappelijke functie van een instelling. Dit laatste aspect geldt zeker voor de financiële diensten die voorzien in inkomenszekerheid en waarbij de verzilvering van gemaakte beloftes pas in de verre toekomst ligt.

DNB onderkent dat instellingen kunnen falen. Als toezichthouder heeft DNB geen tolerantie voor het onvoldoende beheersen van prudentiële en integriteitsrisico's door financiële instellingen. Financiële instellingen hebben als poortwachter een maatschappelijke verplichting, die neergelegd is in een wettelijke taak met potentieel strafrechtelijke implicaties, om de betrokkenheid bij financieel-economische criminaliteit te voorkomen. Een voldoende beheersing van prudentiële en integriteitsrisico's is echter geen garantie dat dit in alle gevallen het falen kan voorkomen. Hiermee geeft DNB aan dat het doel van toezicht is om het risico op en de impact van een falende instelling te beperken en niet om dit te allen tijde te voorkomen. DNB is zich er terdege van bewust dat het falen van een financiële instelling de stabiliteit van het financiële stelsel in gevaar kan brengen en dat dit kan leiden tot zorgen over de betrouwbaarheid van het financiële systeem. DNB accepteert weliswaar het risico dat een financiële instelling kan falen, maar deze tolerantie neemt af naarmate de impact op het financiële stelsel en de maatschappij groter is. DNB werkt als resolutieautoriteit samen met Europese resolutieautoriteiten aan het opstellen van afwikkelingsplannen bij financiële instellingen om, indien nodig, voorbereid te zijn op een gecontroleerd vertrek van een financiële instelling uit de markt.

Figuur 1 Onderdelen van de toezichtmethodologie

2.3 Speerpunten

In het najaar van 2020 heeft DNB haar Visie op Toezicht geactualiseerd. Hierin richt DNB zich op de speerpunten die zij nodig acht voor effectief en doelmatig toezicht. Deze visie op toezicht is een concrete uitwerking van de geformuleerde ambities uit de visie uit 2018. Uitgangspunten zijn onder andere dat DNB daadkrachtig, snel en effectief moet kunnen optreden als de situatie daar om vraagt en dat goed toezicht niet alleen wendbaar is, maar eveneens duidelijke prioriteiten kent. De speerpunten in ons toezicht blijven onveranderd, maar worden verder geconcretiseerd: technologische vernieuwing, duurzaamheid & toekomstgerichtheid en streng op financieel-economische criminaliteit.

De ambities op deze drie terreinen zijn vertaald in specifieke *Key Indicators* (KI's) die helpen om het behalen van onze doelstellingen scherp en meetbaar te maken².

2.3.1 Technologische vernieuwing

Nieuwe technologieën en digitalisering zorgen voor fundamentele veranderingen in de financiële sector. De Nederlandse financiële sector bevindt zich qua digitalisering binnen Europa in de voorhoede en wil die voorsprong graag uitbouwen. Dit vergt dat de data op orde zijn in termen van kwaliteit, beveiliging en gebruik. Goede data zijn nodig voor betere sturing van instellingen. Door gezamenlijk digitale communicatie te verbeteren kunnen instellingen en DNB de kansen van technologische vernieuwing benutten. Ook DNB moet investeren in betere benutting van data in het toezicht en in innovatie. Daarom heeft DNB vorig jaar een Digitale Strategie Toezicht 2025 opgesteld. De Digitale Strategie omvat het samen met de sector verkennen van zowel de kansen als de risico's van de toepassing van nieuwe technieken bij instellingen. Dit versterkt de risicogebaseerde toezicht aanpak en het *level playing field*. Via het iForum ondernemen we met de sector concrete initiatieven om toegevoegde

² Zie bijlage 3, Key Indicators

waarde te creëren op het gebied van kennis, data en indirecte kosten. We gebruiken deze gezamenlijke kennisopbouw ook om onze interne toezicht-processen te innoveren en over de implicaties daarvan met de sector in gesprek te blijven. In de realisatie van de Digitale Strategie Toezicht staan drie “portalen” centraal: **Mijn Wereld**, **Mijn DNB** en **Mijn Toezicht**. Enerzijds zijn deze portalen digitale omgevingen waarin informatie samenkomt en anderzijds gaat het om samenwerkingsverbanden met relevante stakeholders in het toezicht van DNB.

- **Mijn Wereld** betreft in de eerste plaats een samenwerkingsverband met de sector onder de naam iForum. Het doel van iForum is om waarde te creëren voor de sector en DNB door gezamenlijke experimenten, pilots en onderzoeken op het gebied van technologische innovatie. Op de tweede plaats voorziet het **Mijn Wereld** portaal DNB op efficiënte wijze van de relevante signalen om de impact van de digitalisering op de sector te volgen.
- Via **Mijn DNB** communiceert DNB in een digitale omgeving efficiënt en transparant met de instellingen. Dossievorming wordt automatisch geborgd en de instelling en toezichthouder hebben altijd een actueel en hetzelfde inzicht in zaken als toezichteisen, aanvragen en de opvolging van acties. Innovatieve toepassingen worden gebruikt om transparant, betrouwbaar en zonder doublures te communiceren, wat tot lagere indirecte kosten voor data-aanlevering aan DNB moet leiden.
- **Mijn Toezicht** omvat zowel techniek als een andere manier van toezichthouden. De inzet van zelflerende algoritmes (AI) binnen Toezicht valt

ook onder dit deel van de Digitale Strategie Toezicht. We doen dit vanuit de overtuiging dat we met deze algoritmes complexe data analyse kunnen automatiseren, risico signalen in data kunnen identificeren die met handmatig werk verborgen blijven en de toename in beschikbare data kunnen benutten voor effectiever toezicht.

Voor het slagen van de digitale transformatie zijn een stevig ICT fundament en een digitale cultuur noodzakelijk. Investerings in het ICT fundament zijn dan ook een significant onderdeel van de Digitale Strategie.

2.3.2 Duurzaamheid en toekomstgerichtheid

Duurzaamheidsrisico's zijn een bron van financiële risico's. DNB besteedt dan ook aandacht aan duurzaamheid om te zorgen dat financiële instellingen voldoende verandervermogen hebben om deze risico's te beheersen. Toenemende regulering en normering vanuit de overheid of een verandering van de voorkeuren van consumenten kunnen leiden tot transitierisico en invloed hebben op de marktwaarde en kredietwaardigheid van gefinancierde bedrijven. DNB brengt risico's voortvloeiend uit klimaatverandering en andere ecologische veranderingen die (substantiële) financiële gevolgen met zich mee kunnen brengen in kaart en stuurt op een betere beheersing daarvan door de financiële sector. Als toezichthouder vinden we het bovendien belangrijk dat financiële instellingen duurzaamheid integreren in hun kernprocessen en daarover transparant zijn naar hun stakeholders.

Bij het thema toekomstgerichtheid besteedt DNB in haar toezicht aandacht aan de toekomstbestendigheid van het bedrijfsmodel van instellingen. De omgeving waarin financiële instellingen opereren verandert in rap tempo. Steeds snellere technologische mogelijkheden en toepassingen maken dat meer nieuwe spelers de arena betreden en lage of zelfs negatieve rentes zetten veel traditionele bedrijfsmodellen onder druk. Financiële instellingen zullen moeten nadenken over hun verdienvermogen onder veranderende omstandigheden als ze op lange termijn willen overleven.

2.3.3 Streng op Financieel-economische criminaliteit

DNB tolereert niet dat dat instellingen betrokken zijn bij financieel-economische criminaliteit. Hieronder verstaan we witwassen, corruptie, financiering van terrorisme, fraude en maatschappelijk onbetamelijk gedrag. Ons toezicht richt zich daarom op meer, slimmere en internationalere bestrijding van deze vormen van criminaliteit. Hoewel diverse financiële instellingen hun inzet de afgelopen jaren hebben versterkt, zien we nog te vaak dat instellingen onvoldoende invulling geven aan hun poortwachtersrol. Daarnaast wil DNB dat de bestrijding van financieel-economische criminaliteit slimmer wordt vormgegeven door binnen de kaders van de wet meer samen te werken en kennis tussen instellingen en de verschillende ketenpartners te delen. Ook verwacht DNB dat technologische mogelijkheden instellingen

zullen gaan helpen bij hun risicobeheersing. DNB maakt ook zelf steeds meer gebruik van moderne digitale middelen en data-analyse voor effectiever integriteitstoezicht.

DNB zet zich in voor een internationale aanpak. Financieel-economische criminaliteit is bij uitstek een internationaal probleem dat vraagt om samenwerking over landsgrenzen heen. In Europees verband zal de Europese Commissie volgend jaar naar verwachting haar plannen voor verdere harmonisatie van anti-witwas wet- en regelgeving en Europees AML/CFT-toezicht kenbaar maken, iets waarover DNB, de AFM en het ministerie van Financiën eerder hun visie kenbaar hebben gemaakt³. Daarnaast wordt in 2021 het Nederlandse anti-witwasbeleid, waaronder het Wwft toezicht van DNB, in internationaal verband onderworpen aan een evaluatie van het *Financial Action Task Force*. Het Wwft-toezicht van DNB worden beoordeeld door de *European Banking Authority* en de Raad van Europa.

Verder zullen in 2021 onder leiding van de ministeries van Justitie & Veiligheid en Financiën volgende stappen worden gezet in de implementatie van het Nationaal plan witwassen⁴. Volgend jaar start DNB ook het doorlopend toezicht op geregistreerde crypto-aanbieders.

Tot slot zal DNB, in navolging van de in 2019 aangepaste DNB Leidraad Wwft/Sw, in 2021 aan de financiële sector nadere *guidance* geven over de verwachte rolinvulling van de dagelijks beleidsbepaler eindverantwoordelijk voor de Wwft-

³ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/07/01/non-paper-europees-aml-cft-toezicht>.

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2019/07/01/minister-hoekstra-en-grapperhaus-presenteren-nationale-aanpak-witwassen>.

naleving en de wijze waarop instellingen op afstand hun klanten kunnen identificeren en verifiëren.

2.4 Begroting Toezicht 2021

De begroting 2021 voor de taak toezicht neemt toe met EUR 5,9 mln. van EUR 188,4 mln. naar EUR 194,3 mln. ten opzichte van 2020. De toename van de begroting is opgedeeld in een toelichting op de primaire kosten en een toelichting op de ondersteunende kosten. Met ingang van het nieuwe kostenkader heeft DNB ook een herziening in de kostenallocatie doorgevoerd. Hierdoor is een vergelijking met voorgaande jaren voor de ondersteunende kosten alleen op totaalniveau mogelijk.⁵

Primaire en ondersteunende kosten Toezicht

De primaire kosten voor de taak toezicht nemen ten opzichte van 2020 toe met EUR 2,4 mln. Dit is het saldo van uitbreidingen van EUR 8,5 mln., de besparingen van EUR 3,8 mln. en de verschuiving van primaire- naar ondersteunende kosten ten bedrage van circa EUR 2 mln. De uitsplitsing van deze uitbreidingen en besparingen is als volgt:

Uitbreidingen	Omvang uitbreiding
Digitale Strategie Toezicht 2025	EUR 6,2 mln.
Inzet voor het SSM	EUR 1,0 mln.
Integriteitstoezicht	EUR 0,5 mln.
Juridische advisering	EUR 0,4 mln.
Contributiestijging	EUR 0,4 mln.
Totaal	EUR 8,5 mln.

Tabel 4 Kostenverdeling Toezichtbegroting

Begroting toezichtactiviteiten	Realisatie 2019 EUR mln	Budget 2020 EUR mln	Budget 2021 EUR mln	B2021- B2020 EUR mln
Totaal primaire kosten	100,3	105,7	108,1	2,4
Totaal ondersteunende kosten	64,5	82,7	86,1	3,4
ICT			43,6	
Bedrijfsvoering en programma Huisvesting			18,3	
Adviesdiensten en overig			24,2	
Totaal begroting	164,8	188,4	194,3	5,9

⁵ I.v.m. stelselwijziging van de kostenverdeling zijn de ondersteunende kosten 2020 niet met 2019 te vergelijken.

DNB heeft met een onafhankelijke externe adviseur een doelmatigheidsanalyse uitgevoerd en de kosten van het toezicht laten benchmarken ten opzichte van andere Europese toezichthouders. Hieruit komt naar voren dat het nieuwe kostenkader in lijn is met de benchmark. Mede op basis van deze analyse zijn de volgende besparingen in deze begroting opgenomen:

Taakstellingen en besparingen	Omvang besparing
Taakstelling op prudentieel toezicht	EUR 1,8 mln.
Versobering functiegebouw	EUR 1,0 mln.
Taakstelling op externe inhuur	EUR 0,5 mln.
Taakstelling op reis- en verblijfkosten	EUR 0,5 mln.
Totaal	EUR 3,8 mln.

Per saldo leiden deze uitbreidingen en besparingen tot een toename in de primaire kosten van EUR 4,7 mln. De gepresenteerde toename is lager omdat in de nieuwe kostensystematiek een bedrag van EUR 2 mln. aan juridische advieskosten onder de ondersteunende kosten wordt verantwoord.

Uitbreiding voor de Digitale Strategie Toezicht 2025

DNB ziet digitalisering als een onmisbare schakel om in de toekomst goed en efficiënt toezicht te kunnen blijven houden op de Nederlandse financiële sector die steeds verder digitaliseert.. Dit vraagt wel om investeringen, zowel in het actueel houden van de basisfunctionaliteit als om te vernieuwen. Daarbij streven we naar synergie door toezichtbreed te

harmoniseren, en naar verbeteringen in doelmatigheid door processen waar mogelijk te digitaliseren.

Uitbreiding inzet voor het SSM

Het SSM stelt eisen aan de capaciteit die DNB wordt geacht te leveren voor het toezicht op SI's. Om meer tegemoet te komen aan de eisen die de ECB stelt voor *on-site* capaciteit en de door de ECB gevraagde capaciteit voor het beoordelen van interne modellen, is uitbreiding in de begroting opgenomen.

Intensivering integriteitstoezicht

Het integriteitstoezicht vraagt op onderdelen om verdere intensivering. Dit is lijn met de maatschappelijke vraag naar streng integriteitstoezicht om witwassen en financieren van terrorisme tegen te gaan, en de extra alertheid van de financiële sector die vereist is om de rol van Nederland als draaischijf in de internationale drugshandel tegen te gaan. Om de capaciteit beter te laten aansluiten op de staat van de sector en onze risicotolerantie, is een ophoging van de ZBO-begroting voor integriteitstoezicht noodzakelijk.

Juridische advisering

Vanwege capaciteitstekort voor juridische advisering zijn de doorlooptijden voor de afhandeling van boetes, dwangsommen en bezwaarschriften langer dan DNB aanvaardbaar vindt. Om deze termijnen korter te maken en te borgen dat DNB zich aan wettelijke termijnen houdt, is een vergroting van de capaciteit nodig.

Verwachte contributieverhoging Europese toezichtautoriteiten

De uittreding van het Verenigd Koninkrijk uit de EU zorgt naar verwachting voor een herverdeling van de contributies onder de overgebleven lidstaten. De exacte omvang van de contributieverhoging wordt pas in 2021 bekend, maar zal leiden tot hogere kosten voor de toezichttaak van DNB. Voor de ZBO-begroting bedraagt dit risico circa EUR 0,4 mln.

ICT, facilitair en overige diensten

De toename van de toegekende kosten ten opzichte van 2020 is EUR 3,5 mln. Een volledige vergelijking met 2020 is niet mogelijk door de herziening van de wijze van toerekening en een verschuiving van directe naar toegerekende kosten, zoals de EUR 2 mln. voor juridische advisering. Op hoofdlijnen betreft de stijging onder meer een toename van ICT kosten voor de ondersteuning van de Digitale Strategie Toezicht 2025. De ontwikkeling van het programma Huisvesting is reeds toegelicht in paragraaf 1.3. Voor de overige (advies)diensten stijgen de kosten DNB-breed als gevolg van onder andere de gestegen uitvoeringskosten voor het pensioenfonds en de benodigde versterking van HR.

2.5 Toelichting toezicht per sector

In de sectorspecifieke hoofdstukken gaan we in op de ontwikkelingen in de sector, de specifieke aandachtsgebieden voor 2021 meer in het bijzonder,

en lichten we de toezichtinzet en totale kosten per sector toe. Onze inzet per sector lichten we toe door middel van de in 2020 geïntroduceerde categorieën "gepland toezicht", "ongepland toezicht" en "toezichtbrede activiteiten". Gepland toezicht bestaat uit impactklasse, het basisprogramma en het risico gebaseerde programma. Ongepland toezicht zijn activiteiten die voortvloeien uit interventie en handhaving, toezichtincidenten en toezichtaanvragen.⁶ Toezichtbrede activiteiten ten slotte, zijn de inzet van capaciteit voor de Digitale Strategie Toezicht, overleggen op nationaal en internationaal niveau, beleidsonderwerpen, communicatie en uitvoering van sector overstijgend onderzoek.

Bij de opstelling van de begroting 2021 zijn de onderliggende activiteiten waaruit deze categorieën zijn opgebouwd, opnieuw tegen het licht gehouden en heeft er een herclassificatie plaatsgevonden. De vergelijking met de inzet in 2020 gaat hierdoor niet helemaal op.⁷ Door de gewijzigde opbouw van de categorieën is over de gehele linie een verschuiving zichtbaar van gepland naar ongepland toezicht.

2.5.1 Banken

De coronacrisis heeft grote financiële en operationele gevolgen voor de Nederlandse bankensector. Nederlandse banken vervullen als financieel intermediairs een cruciale rol in zware economische tijden. Buffers en kapitaaleisen zijn door de ECB en DNB tijdelijk verlaagd om banken beter in staat te stellen deze rol uit te oefenen en

⁶ Zie figuur 1 in hoofdstuk 2.2.

⁷ Zie hoofdstuk 1.2.1 voor een toelichting op de herijking van de interne verdeelsleutels.

kredietverlening aan burgers en bedrijven in stand te houden. Banken dienen hun aandacht qua risicobeheer toe te spitsen op de risico's die nu het meest acuut zijn. Daarom hebben de ECB en DNB rondom veel lopende prudentiële hersteltrajecten in een breed uitstel van zes maanden voorzien. Hiernaast heeft in 2020 een minder intensief en pragmatisch *Supervisory Review and Evaluation Process* (SREP) plaatsgevonden en werd de EBA stress test uitgesteld.

De Nederlandse bankensector heeft over het algemeen een goede uitgangspositie qua kapitaal- en liquiditeitsposities. Echter, doordat bedrijven en particulieren in toenemende mate in financiële problemen komen, is er sprake van een toename van kredietrisico's. Deze risico's worden deels gemaskeerd door moratoria en overige maatregelen van toezichthouders en overheidswege. Overheden en centrale banken hebben deze maatregelen genomen in reactie op de uitbraak van het coronavirus met als doel de kredietverlening op peil te houden. Daarnaast werd 2020 gekenmerkt door momenten van marktvolatiliteit. Deze ontwikkelingen komen bovenop reeds bestaande uitdagingen voor Nederlandse banken zoals de aanhoudende lage rente, concurrentie van andere marktpartijen, geopolitieke spanningen, en de bestrijding van financieel-economische criminaliteit.

DNB ziet erop toe dat de rol die banken spelen in deze crisis, niet ten koste gaat van de stabiliteit van het Nederlandse financiële stelsel. In 2021 zal het banktoezicht daarom gericht zijn op het monitoren of eventuele verslechtingen van het

risicoprofiel optreden als gevolg van de coronacrisis. De uitvoering van een reguliere SREP-cyclus en de uitgestelde EBA stress test zullen hieraan bijdragen. Naast kredietrisico's zal de SREP ook gericht zijn op toegenomen IT en cyberrisico's, alsmede klimaatrisico's (in lijn met de *ECB Guide on climate-related and environmental risks*). Ook zal er in het toezicht blijvende aandacht zijn voor de inrichting van het risicobeheer door banken. Hierbij hoort goed zicht op interne risicoposities, waarbij hoge datakwaliteit essentieel is, in combinatie met een adequaat economisch kapitaal-raamwerk (ICAAP). Indien sprake is van achterblijvende voortgang op lopende hersteltrajecten zal waar nodig handhavend worden opgetreden.

DNB constateert dat banken zich in toenemende mate bewust zijn van het belang van een adequate AML/CFT risicobeheersing en intensief werken aan het herstel en een structurele verbetering van hun Wwft-poortwachtersfunctie. DNB zal in 2021 doorgaan met het bewaken van de opvolging van met banken gemaakte afspraken over herstel. Daar waar sprake is van onvoldoende herstel dan wel ernstige tekortkomingen in de doorlopende risicobeheersing, neemt DNB handhavende maatregelen.

DNB zal volgend jaar voor de banken die onder haar AML/CFT toezicht vallen, Europese AML *colleges* organiseren en onderhouden en *colleges* die georganiseerd worden door andere EU toezichthouders bijwonen. Tevens zal DNB een bijdrage blijven leveren aan de diverse beleidswerkzaamheden op het gebied van AML/CFT van de EBA en de FATF.

Tabel 5 Inzet capaciteit en kosten SI's en LSI's

	Realisatie 2019 fte	Budget 2020 fte	Budget 2021 fte	B2020 - B2019 fte
Personele inzet toezichtactiviteiten banken				
Bank SI				
Gepland toezicht	144,9	146,6	126,4	-20,2
Ongepland toezicht	4,2	3,5	19,9	16,4
Toezichtbrede activiteiten	24,3	32,8	46,2	13,4
Bank SI eindtotaal	173,4	183,0	192,5	9,5
Bank LSI				
Gepland toezicht	76,8	67,0	58,2	-8,8
Ongepland toezicht	7,8	24,5	25,3	0,8
Toezichtbrede activiteiten	13,2	19,8	21,4	1,6
Bank LSI eindtotaal	97,8	111,3	104,9	-6,4
Totaal	271,2	294,3	297,4	3,1
Deelbegroting toezichtactiviteiten banken	EUR mln	EUR mln	EUR mln	EUR mln
Totaal begroting SI's	44,9	54,3	58,4	4,2
Totaal begroting LSI's	24,5	31,2	30,2	-1,0
Totaal begroting	69,4	85,4	88,6	3,1

Toelichting deelbegroting banken

Binnen de bankenunie zijn Europese afspraken gemaakt over benodigde toezichtinspanning door nationaal bevoegde autoriteiten zoals DNB. De totale fte-inzet op banken bedraagt voor 2021 297,4 fte aan uitvoerende en toezichtbrede activiteiten. Specifiek op *significant institutions* betreft de inzet 146,3 fte en op *less significant institutions* 83,5 fte aan uitvoerend toezicht. (geplande en ongeplande activiteiten). De inzet op uitvoerende toezichtactiviteiten voor zowel *significant institutions* als *less significant institutions* dalen.

De geplande en ongeplande inzet voor beide sectoren nemen af omdat er door DNB minder thematische en andersoortige onderzoeken zullen worden uitgevoerd. De toename van ongepland toezicht bij SI's betreft geen nieuwe ongeplande activiteiten, maar een herclassificatie van activiteiten die voorheen (in 2020) stonden opgenomen als gepland toezicht. Het gaat hierbij om de beoordeling van incidenten, verzoeken/vragen/meldingen vanuit onder toezicht staande instellingen, interne verzoeken en vragen, interventie en handhaving, toetsingen, en vergunningen en vvgb's. De tijdslijnen van de SREP cyclus voor *less significant institutions* worden in 2021 in lijn gebracht met die voor *significant institutions*. In specifieke gevallen zal beperktere herijking van risicoscores worden uitgevoerd. Ook zal het proces meer proportioneel worden uitgevoerd. Dit betekent dat voor kleine en non-complexe instellingen die een stabiel risicobeeld kennen, niet meer jaarlijks

een ICAAP en een ILAAP zullen worden opgevraagd en beoordeeld. Hier staat tegenover dat de kosten toenemen als gevolg een uitbreiding in de capaciteit voor modelonderzoeken. Deze uitbreiding is noodzakelijk in verband met de (her)beoordeling van ratingsystemen in het licht van ingrijpende regelwijziging en de opvolging van het *Targeted Review of Internal Models* (TRIM) project.

Daar komt bij dat er een intensivering plaatsvindt op de Digitale Strategie Toezicht, zowel in capaciteit als in middelen. De inzet (opgenomen onder toezichtbrede activiteiten) en kosten voor de Digitale Strategie Toezicht zorgen voor een aanzienlijke stijging van kosten voor *significant institutions*. De stijging van kosten om de Digitale Strategie Toezicht te realiseren, zullen onder andere bijdragen aan het uitvoeren van gezamenlijke projecten met de sector op het gebied van technologische innovatie, zoals *Artificial Intelligence*. Daarnaast verbeteren we de communicatie en informatie-uitwisseling met de sector via het **Mijn DNB** portaal. Door groei van de inzet van *advanced analytics* zijn we eerder en beter in staat risico's te identificeren. Dit zijn slechts voorbeelden, omdat 80% van de Digitale Strategie toezichtbreed is⁸.

2.5.2 Verzekeraars

In 2021 zal het toezicht op verzekeraars aandacht blijven houden voor de gevolgen van de coronacrisis. Hoewel verzekeraars redelijk door de eerste golf zijn gekomen, worden ook zij geraakt door de onzekere

⁸ Zie hoofdstuk 2.3.1 voor nadere toelichting op de Digitale Strategie Toezicht 2025.

24

vooruitzichten. In 2021 zal DNB zich daarbij op vier thema's richten.

Ten eerste zal DNB binnen het toezicht extra aandacht besteden aan de wijze waarop het risicomanagement bij een selectie van zorg- en schadeverzekeraars tijdens de eerste golf van de coronacrisis heeft gefunctioneerd en hoe deze instellingen hun toekomstige risico's beheersen in tijden van onzekerheid.

Ten tweede blijft DNB aandacht hebben voor de zorgen over de impact van lage rente op de levenssector. Weliswaar niet corona gerelateerd, maar met de recente economische ontwikkelingen zijn de zorgen wel verder vergroot. In 2021 zal DNB extra aandacht hebben voor herverzekeringsconstructies en de manier waarop verzekeraars hun noodzakelijke kapitaalgeneratie realiseren door bijvoorbeeld wijzigingen in het beleggingsbeleid (*rerisking*).

Ten derde verwacht DNB dat verzekeraars duurzaamheidsrisico's meenemen in hun risicomanagement en dat zij de *Good Practice* Klimaat in hun ORSA hebben geïmplementeerd en additionele *guidance* vanuit EIOPA zullen implementeren.

DNB zal dit nauwgezet monitoren.

Ten vierde zal DNB zich in 2021 richten op cyber- en uitbestedingsrisico's. De steeds verdere digitalisering van bedrijfsprocessen en de trend van uitbesteding van digitale bedrijfsprocessen naar bijvoorbeeld de *cloud*, maakt financiële instellingen kwetsbaarder voor cyberaanvallen gericht op henzelf of hun dienstverleners. Structurele aandacht voor effectieve beheersmaatregelen is dan ook essentieel.

Wat betreft het integriteitstoezicht zet DNB de door haar in 2020 ingezette lijn voort. Dat betekent onder andere dat wij aandacht hebben voor de naleving van de Wwft bij levensverzekeraars, omdat uit

Tabel 6 Inzet en kosten verzekeraars

	Realisatie 2019 fte	Budget 2020 fte	Budget 2021 fte	B2020 - B2019 fte
Personele inzet toezichtactiviteiten verzekeraars				
Gepland toezicht	108,7	93,3	78,9	-14,4
Ongepland toezicht	20,0	29,1	41,3	12,2
Toezichtbrede activiteiten	33,0	34,1	36,6	2,5
Totaal	161,8	156,4	156,8	0,4
Deelbegroting toezichtactiviteiten verzekeraars	EUR mln	EUR mln	EUR mln	EUR mln
Totaal begroting	43,7	45,8	46,0	0,1

eerdere onderzoeken is gebleken dat het vereiste niveau van naleving op dit punt veelal tekortschiet. Verder voorzien wij dat in 2021 een groot deel van de toezichtcapaciteit aangewend zal worden voor de behandeling van incidenten. Tegelijkertijd willen we kijken naar de grondoorzaken van het ontstaan hiervan. Verdere bewustwording ten aanzien van integriteitsrisico's en compliance monitoring zijn dan ook belangrijke aandachtspunten voor 2021.

Toelichting deelbegroting verzekeraars

De totale inzet op de sector blijft gelijk. Achter deze constante inzet gaan evenwel grote wijzigingen schuil. Aan de ene kant zal de inzet in het geplande prudentiële toezicht materieel afnemen. Ten grondslag hieraan ligt de invoering van een nieuwe toezicht-aanpak, die meer leunt op data- en signalen en, nog meer dan nu, risico-gebaseerd zal zijn, ten laste van vooral reguliere geplande toezichtgesprekken.

Verder verschuift de inzet naar ongepland toezicht in een verzekeringssector die volop in transitie verkeert, zich kenmerkt door aanhoudende consolidatie en overnames en bloot staat aan uitdagingen rond Covid-19. Daardoor verwacht DNB een stijgende inzet op interventie en handhavingstrajecten, toezicht- en vergunningsaanvragen, geschiktheidstoetsingen van beleidsbepalers. Ook de inzet van het integriteitstoezicht neemt naar verwachting toe, mede door toename van incidenten.

De hogere inzet op toezicht-brede activiteiten komt vooral door investeringen in de Digitale Strategie

2025. Deze investeringen zullen op termijn bijdragen aan een verlaging van indirecte kosten en verbetering van het risico-gebaseerde toezicht. Concreet betekent dit bijvoorbeeld dat er meer inzicht komt in datakwaliteitscontroles en dat de uitwisseling met de sector hierover wordt verbeterd. Met behulp van betere *data-tooling* kunnen we minder gestructureerde data efficiënt benutten en onze toezichthouders ondersteunen bij meer risicogebaseerd toezicht. Dit zijn slechts voorbeelden, omdat 80% van de Digitale Strategie toezichtbreed is⁹.

2.5.3 Pensioenfondsen en premiepensioeninstellingen

De pensioensector is sterk in beweging. Zo zal de sector zich onder andere moeten gaan voorbereiden op de aangekondigde hervorming van het tweede pijler pensioen. DNB zal de voorbereidingen op deze transitie waar mogelijk uitdrukkelijk betrekken in het toezicht in het hier en nu, op basis van het vigerende wettelijke kader. Daarbij zullen we bijvoorbeeld aandacht besteden aan een goed werkende governance ten behoeve van een evenwichtige besluitvorming en een beheerste en wendbare administratie met adequate data-kwaliteit. Omdat de wet- en regelgeving voor de aangekondigde hervorming zich nog moet uitkristalliseren, gaan we in 2021, naast het doen van onderzoeken op bovengenoemde thema's, ook uitdrukkelijk de dialoog met de sector aan. Dit om aandachtspunten, bijvoorbeeld ten aanzien van het beleggingsbeleid, bij de uitwerking te identificeren.

⁹ Zie hoofdstuk 2.3.1 voor nadere toelichting op de Digitale Strategie Toezicht 2025.

Tabel 7 Inzet en kosten voor pensioenfondsen

	Realisatie 2019 fte	Budget 2020 fte	Budget 2021 fte	B2020 - B2019 fte
Personele inzet toezichtactiviteiten pensioenfondsen				
Gepland toezicht	82,6	72,6	57,5	-15,1
Ongepland toezicht	10,7	11,2	22,2	11,0
Toezihtbrede activiteiten	28,2	29,6	33,0	3,4
Totaal	121,5	113,4	112,7	-0,7
Deelbegroting toezichtactiviteiten pensioenfondsen	EUR mln	EUR mln	EUR mln	EUR mln
Totaal begroting	31,0	31,5	31,9	0,4

Volgend jaar zal DNB er ook op toezien dat fondsen zich houden aan huidige wet- en regelgeving en eventuele Vereist Eigen Vermogen (VEV)- of Minimaal Vereist Eigen Vermogen (MVEV)-kortingen in 2021 tijdig, beheerst, correct en evenwichtig doorvoeren. En blijven we aandacht houden voor duurzaamheid en de ESG-risico's in het beleggingsbeleid.

Daarnaast blijft structurele aandacht voor het op orde zijn van effectieve informatiebeveiligingsmaatregelen tegen cyberdreigingen bij instellingen en derde partijen (als materiele uitbestedingsrelaties) essentieel. Zo heeft de coronacrisis laten zien dat cyber- en uitbestedingsrisico's een reële bedreiging vormen. De steeds verdere digitalisering van bedrijfsprocessen en de trend naar uitbesteding van digitale bedrijfsprocessen maakt financiële instellingen kwetsbaarder voor cyberaanvallen gericht op de instellingen zelf en/of hun dienstverleners.

Tot slot kunnen ontwikkelingen als de pensioenhervorming, corona en het sterk in beweging zijnde PUO-landschap een groot beroep doen op het ongeplande toezicht in 2021. Tegen deze achtergrond kiezen we er bewust voor om het geplande toezicht ten opzichte van vorig jaar verhoudingsgewijs kleiner te maken, zodat we wendbaar blijven in onzekere tijden.

Ten opzichte van andere sectoren is de publieke aandacht voor integriteit minder prominent. Echter, ook de pensioensector ziet zich geconfronteerd met integriteitsrisico's. In 2021 zal DNB gerichte onderzoeken doen naar potentiële kwetsbaarheden door betrokkenheid bij belangenverstrengeling en de naleving van de Sanctiewet 1977 (Sw).

[Toelichting deelbegroting pensioenfondsen](#)

De hoeveelheid ftes in het pensioentoezicht gaat licht afnemen. Dit komt vooral door een afname van het

basisprogramma in het geplande toezicht op pensioenfondsen. Regulier terugkerende toezicht-activiteiten zoals bijvoorbeeld periodieke toezicht-gesprekken zullen worden verminderd. De activiteiten in het risicoprogramma van het geplande toezicht blijven min of meer op peil. In het pensioentoezicht zal met de nieuwe toezichtmethodologie het zwaartepunt meer gaan liggen bij toezicht-activiteiten die worden ondernomen vanwege concrete signalen cq. risico's; in het basisprogramma zal sterker worden geleund op het gebruik van data en modellen. Dit leidt per saldo tot een besparing in het toezicht.

De totale fte capaciteit die wordt ingezet op toezichtbrede activiteiten neemt enigszins toe. Hier is sprake van een intensivering van de activiteiten voor de voorbereiding van het toezicht op het door sociale partners overeengekomen nieuwe pensioencontract. Daarnaast is sprake van een extensivering op andere beleidsactiviteiten waardoor voornoemde intensiveringen deels binnen de begroting kunnen worden opgevangen.

Als laatste komt de toename in de kosten voor toezichtbrede activiteiten voornamelijk voor een deel voor rekening van de uitvoering van de Digitale Strategie Toezicht. Hieronder vallen onder andere pilots om samen met de sector de toepassing van nieuwe technologie in het toezicht, zoals *proccs mining* te onderzoeken. Ook verbeteren we de communicatie en informatie-uitwisseling; door informatie slechts eenmaal uit te vragen, verlagen we de indirecte kosten van het toezicht. Door het

ontwikkelen van (nieuwe) algoritmes zullen we eerder in staat zijn problemen in de datakwaliteit te signaleren en kunnen we uiteindelijk een beter risicoprofiel samenstellen ten behoeve van ons risicogebaseerde toezicht.

NB: De veranderingen in de ZBO-begroting van 2019 naar 2020 zijn deels technisch van aard. Een aantal activiteiten dat in 2019 was geboekt onder de post gepland toezicht wordt vanaf 2020 geboekt onder de post ongepland toezicht. Deze herclassificatie veroorzaakt een technische verschuiving van het geplande toezicht naar het ongeplande toezicht.

2.5.4 Beleggingsondernemingen en beheerders van beleggingsinstellingen

De impact van corona op de bedrijfsvoering van beleggingsondernemingen en beheerders van beleggingsinstellingen in 2020 is fors geweest. Desalniettemin heeft dit vooralsnog nog niet tot grote prudentiële problemen in de sector geleid. Sommige deelsectoren hebben zelfs kunnen profiteren van de toegenomen volatiliteit op de financiële markten en de bereidheid van particuliere beleggers om in te stappen in de aandelenmarkt. DNB zal de ontwikkelingen in dezen nauwgezet blijven volgen.

Medio 2021 zullen voor beleggingsondernemingen de nieuwe *Investment Firm Directive* (IFD) en de *Investment Firm Regulation* (IFR) van kracht worden. Hiermee beoogt de wetgever de kaders voor het prudentiële toezicht op deze groep instellingen meer proportioneel en meer gericht op de specifieke

Tabel 8 Inzet en kosten voor beleggingsinstellingen en –ondernemingen

Personele inzet toezichtactiviteiten beleggingsinstellingen en -ondernemingen	Realisatie 2019 fte	Budget 2020 fte	Budget 2021 fte	B2020 - B2019 fte
Gepland toezicht	21,8	12,8	12,2	-0,6
Ongepland toezicht	7,8	14,6	12,0	-2,6
Toezichtbrede activiteiten	2,0	4,4	8,8	4,4
Totaal	31,6	31,8	32,9	1,1
Deelbegroting toezichtactiviteiten beleggingsondernemingen en beheerders van beleggingsinstellingen	EUR mln	EUR mln	EUR mln	EUR mln
Totaal begroting	8,1	9,1	8,7	-0,4

risico's in de sector te maken. De prudentiële eisen uit de IFR/IFD vervangen voor de meeste beleggingsondernemingen de eisen uit de CRR/CRD. DNB is in 2020 een implementatietraject gestart waarbij de wettelijke kaders nader worden ingevuld. De betreffende instellingen zullen in 2021 onder andere te maken krijgen met een nieuwe vorm van liquiditeitstoezicht, toezicht op financiële holdings, gewijzigde berekeningswijzen voor kapitaalsvereisten en nieuwe toezichtrapportages. Voor kleine beleggingsondernemingen die aan bepaalde criteria voldoen, bevat de nieuwe regelgeving simpelere solvabiliteitseisen en meer uitzonderingsmogelijkheden. De grootste en systeemrelevante beleggingsondernemingen blijven onderhevig aan hetzelfde raamwerk als banken onder de CRR/CRD. DNB verwacht in 2021 hiervoor veel capaciteit te moeten inzetten.

Hoewel volgend jaar de volle impact van de Brexit op de sector in Nederland zichtbaar zal worden, is nog onzeker welke toezichtcapaciteit DNB op de betreffende groep instellingen zal moeten inzetten. De afgelopen jaren hebben veel partijen vergunningen in Nederland verkregen en ook in 2021 zullen nieuwe partijen rechtstreeks toegang tot de Nederlandse markt willen krijgen. Maar de mate waarin deze partijen activiteiten zullen gaan ontplooiën, zal afhangen van de afspraken die de EU en het Verenigd Koninkrijk de toekomstige handelsrelatie zullen maken.

[Toelichting deelbegroting beleggingsondernemingen en beheerders van beleggingsinstellingen](#)

De inwerkingtreding van nieuwe wetgeving zorgt voor een verschuiving van capaciteit van ongepland toezicht naar toezichtbrede activiteiten.

Het prudentiële kader voor Bobi's is tot op heden grotendeels gelijk geweest aan het bancaire kader. De tijdsbesteding van ondersteunende functies als beleid en juridische zaken is daarom tot op heden in de ZBO-begroting slechts beperkt toegerekend aan de bobi-sector. Met de invoering van IFR/IFD in 2021 vervalt de bestaande synergie en zal binnen de genoemde functies specifieke kennis moeten worden opgebouwd en onderhouden.

Zoals eerder aangegeven (inleiding hoofdstuk 2.5) zorgt de herclassificatie van activiteiten voor een andere presentatie van de inzet.

De daling van de kosten komt door lagere ICT-kosten en minder kosten voor de verwerking van statistische rapportages.

2.5.5 Betaalinstellingen en elektronisch geldinstellingen (egi's)

Gespecialiseerde betaaldienstverleners spelen een steeds grotere rol in het betalingsverkeer. Sinds de implementatie van PSD2 vorig jaar heeft DNB ongeveer dertig nieuwe vergunningen verleend en is het aantal actieve instellingen met een DNB-vergunning gestegen tot ongeveer zestig. Het gaat zowel om toetreders die de nieuw binnen PSD2 geïntroduceerde betaaldiensten aanbieden als om toetreders als gevolg van de Brexit. Tegenover deze aanhoudende marktdynamiek staat dat betaaldienstverlening in Europa zich meer en meer concentreert bij een aantal grote spelers, die in toenemende mate diensten in andere lidstaten leveren, gebruikmakend van hun Europees paspoort.

Een aantal daarvan opereert (deels) vanuit Nederland. Betaalinstellingen en egi's worden daarom steeds vaker gekenmerkt door complexere groepsstructuren inclusief uitbesteding van kritische processen en anderszins toenemende verwevenheid. Daarbij blijft DNB aandacht houden voor de beheersing van operationele risico's. Dat is cruciaal om uiteindelijk de bescherming van geldmiddelen van betaal-dienstgebruikers en klanten te borgen.

Tegen de achtergrond van het toenemend aantal spelers en een toenemende concentratie, bestaat een risico dat niet alle instellingen zelfstandig kunnen blijven voortbestaan. Dit risico wordt versterkt door de gevolgen van de coronacrisis, dat bedrijfsmodellen van betaalinstellingen en egi's verschillend heeft beïnvloed. Zo hebben instellingen met veel klanten in de getroffen sectoren een terugval in de gerelateerde transactievolumes gezien. Daarnaast werkt economische krimp naar verwachting door in de geaggregeerde betaalvolumes. Niettemin is tot op heden het *online* transactievolume overwegend toegenomen als gevolg van een beweging naar *online shopping*. Verschillende betaalinstellingen en egi's hebben hiervan geprofiteerd.

Naar verwachting zullen ook in 2021 nieuwe partijen de betaalsector betreden. Hiermee is een aanzienlijke toezichtinspanning gemoeid. Wat betreft prudentiële risico's zal DNB het accent leggen op de potentiële impact van het toenemend aantal partijen op de sector en de gevolgen van de coronacrisis op de verdienmodellen en de beheersing van de operationele risico's.

Tabel 9 Inzet en kosten voor betaalinstellingen

	Realisatie 2019 fte	Budget 2020 fte	Budget 2021 fte	B2020 - B2019 fte
Personele inzet toezichtactiviteiten betaalinstellingen				
Gepland toezicht	14,9	14,3	11,0	-3,3
Ongepland toezicht	10,0	11,0	19,4	8,4
Toezichtbrede activiteiten	2,5	3,9	6,1	2,2
Totaal	27,4	29,2	36,5	7,3
Deelbegroting toezichtactiviteiten betaalinstellingen	EUR mln	EUR mln	EUR mln	EUR mln
Totaal begroting	6,9	7,9	9,6	1,7

Het voorkomen van het faciliteren van witwassen en terrorismefinanciering door betaal- en elektronisch geldinstellingen blijft een aandachtspunt. DNB ziet dat betaalinstellingen actief relaties met klanten in bepaalde segmenten aangaan, zonder dat zij de risico's die hiermee gepaard gaan voldoende in beeld hebben. Een beperkt aantal instellingen richt zich op nichemarkten, waarmee in voorkomende gevallen ook het risico van het faciliteren van financieel-economische criminaliteit wordt vergroot. DNB vindt het zorgelijk bij sommige betaaldienstverleners nog altijd ernstige schendingen van de integriteitswet- en regelgeving te moeten constateren, vooral bij de transactiemonitoring en de uitvoering en vastlegging van het cliëntenonderzoek.

Money transfer kantoren voeren, meestal via hun agenten, geldtransfers uit die gevoelig zijn voor witwassen en het financieren van terrorisme.

Omdat geldtransfers vaak contante en/of grensoverschrijdende transacties betreffen en het bij de plaatsing van (criminele) gelden onder andere vaak lastig te achterhalen is wat de bron van de gelden is, is deze dienst inherent kwetsbaar voor misbruik. De laagdrempelige aard van de dienstverlening maakt deze sector vatbaar voor illegale concurrentie, waarop DNB signaal gedreven handhavend optreedt. Op grond van de Wft, Wwft en Sw houdt DNB ook toezicht op wisselinstellingen. DNB bepaalt op basis van het risicoprofiel van wisselinstellingen welke verdere toezichtacties noodzakelijk zijn.

Met het oog op de steeds meer uitbreidende dienstverlening van deze sector zal DNB ook volgend jaar nadrukkelijk blijven toezien op de beheersing van integriteitsrisico's.

Toelichting deelbegroting betaalinstantellingen en elektronisch geldinstellingen

De uitbreiding van de capaciteit met 7 fte en de resulterende toename in de kosten is grotendeels het gevolg van de intensivering van toezichtcapaciteit op het gebied van financieel economische criminaliteit, en daarnaast in beperkte mate van een toename in ondersteunende activiteiten. Vanwege de aanhoudende zorgen die DNB in deze sector heeft ten aanzien van de beheersing van integriteitsrisico's, zullen we hier circa 5 fte meer capaciteit op inzetten. In voorgaande perioden is, gezien onze zorgen en voorkomende incidenten, de begrote toezichtinspanning voortdurend ontoereikend gebleken. Zo constateren we in deze sector bij verschillende instellingen ernstige tekortkomingen en overtredingen. Daardoor is meer capaciteit nodig voor interventie en handhaving (onderdeel van ongepland toezicht). Daarbovenop vereist ook de gestage groei van de sector meer capaciteit. Vanuit het perspectief van Wwft-naleving gaat het hier naast vergunninghoudende instellingen ook om vrijgestelde betaal- en elektronischgeldinstellingen en om een omvangrijke groep agenten van geldtransferkantoren. Vanuit Wft perspectief richt de intensivering zich op het voorkomen van illegale activiteiten, alsook de zorgvuldige beoordeling van nieuwe vergunningaanvragen. Mede vanwege de aanhoudende groei van de sector nemen daarnaast bepaalde ondersteunende activiteiten met circa 2 fte toe. Het gaat hier onder meer om juridische en beleidsondersteuning, maar

ook bijvoorbeeld om activiteiten ten behoeve van bestuurderstoetsingen.

Alle overige verschillen ten opzichte van de begroting-opstelling van 2020 zijn het gevolg van herclassificatie van activiteiten.

2.5.6 Trustkantoren

Terwijl het aantal in Nederland gevestigde trustkantoren afneemt, neemt de omvang van de resterende trustkantoren toe. Trustkantoren hebben een belangrijke taak als poortwachter. Onderzoeken laten zien dat te veel trustkantoren nog niet in staat zijn de rol als poortwachter adequaat in te vullen.

Belangrijk aandachtspunt in 2021 is daarom de verdere professionalisering ten aanzien van de naleving van de Wtt 2018 door de sector. De Wtt 2018 zal in het kader van de voortgang van het Nationale Plan van Aanpak Witwassen¹⁰ naar verwachting eind 2020 worden aangepast. Deze aanpassing zal, met betrekking tot die wijzigingen, gericht onderzoek in de sector vragen. Daarnaast is er voortdurend aandacht voor een aantal belangrijke onderdelen van een integere en beheerste bedrijfsvoering zoals de systematische integriteitsrisicoanalyse (SIRA), het melden van incidenten en ongebruikelijke transacties en het uitvoeren van een gedegen cliënten onderzoek. Dit zijn essentiële onderdelen die noodzakelijk zijn voor het op de juiste manier invullen van de rol van poortwachter. Verder wordt van Trustkantoren ook verwacht dat

¹⁰ <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2019/07/01/minister-hoekstra-en-grapperhaus-presenteren-nationale-aanpak-witwassen>

Tabel 10 Inzet en kosten voor trustkantoren

	Realisatie 2019 fte	Budget 2020 fte	Budget 2021 fte	B2020 - B2019 fte
Personele inzet toezichtactiviteiten trustkantoren				
Gepland toezicht	14,2	12,6	5,6	-7,0
Ongepland toezicht	3,8	2,6	10,7	8,1
Toezichtbrede activiteiten	1,1	3,0	4,7	1,7
Totaal	19,1	18,1	21,0	2,9
Deelbegroting toezichtactiviteiten trustkantoren	EUR mln	EUR mln	EUR mln	EUR mln
Totaal begroting	4,9	4,9	5,4	0,5

ze de beleidsregel maatschappelijke betamelijkheid implementeren.

DNB ziet dat met de strengere wetgeving en de tegenomen druk op compliance het risico bestaat op toename van illegale trustdienstverlening. Diverse signalen hieromtrent bevestigen dit beeld. Ook dit is een aandachtspunt voor 2021.

Toelichting deelbegroting trustkantoren

De inzet op trustkantoren neemt met circa 3 fte toe ten opzichte van 2020. De verschuiving van gepland naar ongepland toezicht landt voornamelijk bij interventie en handhaving. Dat hangt samen met de optimalisering van ons risicogebaseerde toezicht en de verdere professionalisering ten aanzien van de naleving van de Wtt 2018.

Tabel 11 Inzet capaciteit en kosten voor overige Wwft-instellingen

Personele inzet toezichtactiviteiten overige Wwft instellingen	Realisatie 2019 fte	Budget 2020 fte	Budget 2021 fte	B2020 - B2019 fte
Gepland toezicht	0,2	0,9	1,6	0,7
Ongepland toezicht	0,0	0,0	0,8	0,8
Toezichtbrede activiteiten	0,0	0,1	0,2	0,1
Totaal	0,2	1,0	2,6	1,6
Deelbegroting toezichtactiviteiten overige Wwft instellingen	EUR mln	EUR mln	EUR mln	EUR mln
Totaal begroting	0,0	0,2	0,7	0,5

2.5.7 Overige Wwft-instellingen

DNB houdt uit hoofde van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) toezicht op aanbieders van de volgende diensten¹¹: verstrekken van leningen, financiële leasing, verlenen van garanties en stellen van borgtochten, advisering aan ondernemingen inzake kapitaalstructuur, bemiddeling op interbankenmarkten, bewaarneming en beheer van effecten, verhuur safes en bedrijfsstrategie en daarmee samenhangende aangelegenheden, alsmede

advisering en dienstverrichtingen op het gebied van fusie en overname van ondernemingen.

DNB wil bij dit toezicht inzetten op een verdergaand gebruik van data, conform de nieuwe (thema) onderzoek uitgevoerd worden. In het bijzonder zal gekeken worden of deze instellingen de juiste beheersmaatregelen hebben getroffen.

Toelichting deelbegroting overige Wwft-instellingen

De toename betreft een intensivering van het integriteitstoezicht op deze sector. De intensivering bedraagt 1,6 fte ten opzichte van 2020.

¹¹ Artikel 1a, lid 3, sub a Wwft: degenen die, geen bank zijnde, in hoofdzaak hun bedrijf maken van het verrichten van een of meer van de werkzaamheden opgenomen onder de punten 2, 3, 5, 6, 9, 10, 12 en 14 van bijlage I bij de richtlijn kapitaalvereisten.

Tabel 12 Inzet en kosten voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Personele inzet toezichtactiviteiten Bonaire, Sint Eustatius en Saba	Realisatie 2019 fte	Budget 2020 fte	Budget 2021 fte	B2020 - B2019 fte
Gepland toezicht	2,3	5,3	3,1	-2,2
Ongepland toezicht	1,0	0,7	1,5	0,8
Toezichtbrede activiteiten	0,2	0,7	2,1	1,4
Totaal	3,5	6,7	6,7	0,0
Deelbegroting toezichtactiviteiten Bonaire, Sint Eustatius en Saba	EUR mln	EUR mln	EUR mln	EUR mln
Totaal begroting	0,8	1,7	1,8	0,1

2.5.8 Toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

DNB is verantwoordelijk voor het toezicht op financiële instellingen op Bonaire, Sint Eustatius en Saba (BES). DNB is bij haar toezicht, in het bijzonder het prudentiële toezicht op bijkantoren, afhankelijk van het functioneren van de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS). Wij volgen de ontwikkelingen met betrekking tot het functioneren van de CBCS dan ook nauwgezet, ook met het oog op de samenwerking met de CBCS. Vanwege de invoering van de eis dat een financiële instelling daadwerkelijk haar zetel op de BES heeft (de zogenaamde 'zeteleis') besteedt DNB veel aandacht aan de actualisering van het prudentiële kader van de Wfm BES, waarbij tegelijkertijd wordt gestreefd naar harmonisatie hiervan binnen de Nederlandse Cariben. Verder houdt DNB vanwege de invoering van de zeteleis op termijn rekening met een uitbreiding van het aantal instellingen onder

prudentieel toezicht. Voorts richt DNB haar toezichtinspanningen op de beheersing door instellingen van de risico's op betrokkenheid bij financieel-economische criminaliteit en op handhaving waar nodig. Hierbij wil DNB het gebruik van data in het toezicht versterken, conform de nieuwe toezichtmethodologie. Daarnaast zal DNB na de inwerkingtreding van de gewijzigde Wwft BES in 2021 verder werken aan de bewustwording in de financiële sector op Bonaire, Sint Eustatius en Saba aangaande integriteitsrisico's en de beheersing daarvan.

Toelichting deelbegroting Bonaire, Sint Eustatius en Saba

De inzet op de BES blijft gelijk aan 2020. Voor de invoering van de Zeteleis vindt er wel een verschuiving plaats naar toezichtbrede activiteiten.

Tabel 13 Inzet en kosten voor crypto's

	Realisatie 2019 fte	Budget 2020 fte	Budget 2021 fte	B2020 - B2019 fte
Personele inzet toezichtactiviteiten Crypto's				
Gepland toezicht		3,1	1,8	-1,3
Ongepland toezicht		3,5	1,9	-1,6
Toezichtbrede activiteiten		0,5	1,8	1,3
Totaal		7,1	5,5	-1,6
Deelbegroting toezichtactiviteiten Crypto's	EUR mln	EUR mln	EUR mln	EUR mln
Totaal begroting		1,7	1,6	-0,2

2.5.9 Crypto's

DNB biedt in haar markttoegangspraktijk, toetsingspraktijk en integriteitstoezicht op verantwoorde wijze ruimte aan innovatie van de financiële sector, onder andere door het toelaten en onder toezicht stellen van (nieuwe) crypto-partijen.

Op 21 mei 2020 is de Implementatiewet wijziging vierde anti-witwasrichtlijn in werking getreden. Als gevolg hiervan staan vanaf die datum aanbieders van twee typen cryptodiensten onder integriteitstoezicht van DNB. Het gaat om aanbieders van wisseldiensten tussen virtuele valuta en fiduciaire valuta en aanbieders van bewaarportemonnees.

Nadat 2020 in het teken heeft gestaan van de beoordelen van de opzet van de beheersmaatregelen als onderdeel van het registratieproces, gaat DNB in 2021 doorlopend toezicht houden op deze populatie en zal in de praktijk het bestaan en de

werking van de maatregelen toetsen. Daarnaast zal DNB aandacht besteden aan handhaving ten aanzien van illegale cryptodienstverlening. DNB wil bij dit toezicht inzetten op een verdergaand gebruik van data, conform de nieuwe toezichtmethodologie. Zo zal bijvoorbeeld voor de identificatie van illegale dienstaanbieders gebruik worden gemaakt van geautomatiseerde zoekopdrachten.

Op nationaal en internationaal niveau zet DNB zich in voor een wettelijk kader dat enerzijds voldoende ruimte biedt aan innovatie en anderzijds in staat is om integriteitsrisico's gerelateerd aan dienstverlening in voldoende mate te mitigeren.

Toelichting deelbegroting crypto's

De inzet voor crypto's neemt met 1,76 fte toe, daarnaast verschuiftaf. Bij deze afname is rekening gehouden met de capaciteit van geplandinschatting dat DNB in 2021 toezicht naar ongeplandhoudt op

maximaal 30 aanbieders van deze diensten. Indien dit aantal hoger uitvalt, zal een beroep worden gedaan op de post onvoorzien. In 2021 zal de nadruk in het toezicht liggen op het doorlopend toezicht en in mindere mate op het verrichten van registraties zoals in 2020 het geval was. Ook is ruimte gereserveerd voor de handhaving van illegale marktpartijen en andere ongeplande toezicht-activiteiten zoals interventie en handhaving. De toename in toezichtbrede activiteiten en in het bijzonder de investering wordt onder andere verklaard door investeringen in digitalisering van ons toezicht.

2.6 Risicobeheersing

DNB onderkent verscheidene operationele risico's die ons kunnen belemmeren om onze doelen te bereiken. We houden rekening met deze risico's en nemen waar nodig passende beheersingsmaatregelen. De beheersing van de risico's vindt plaats vanuit het bankbrede Operationeel Risicomanagement (ORM) raamwerk. Dit raamwerk heeft het *three lines*-model als uitgangspunt. Het raamwerk is gebaseerd op richtlijnen en *best practices* voor risicomanagement van onder andere het Bazels Comité, de EBA en het ES/ESCB/SSM. Vanuit dat raamwerk is de risicobeheersing geïntegreerd in de dagelijkse werkzaamheden. Over belangrijke risico's en incidenten en de opvolging hiervan wordt periodiek gerapporteerd aan het management en aan de *Operational Risk Board* (ORB).

De belangrijkste risico's (gelet op kans en impact conform de DNB risicomatrix) en beheersmaatregelen die op dit moment worden onderscheiden zijn de volgende.

HR-risico

Het is voor de taakuitoefening van DNB cruciaal dat we beschikken over goede medewerkers. Het risico is dat onvoldoende kwantitatief en kwalitatief geschikt personeel aanwezig is en de vitaliteit van het personeel wordt ondermijnd. De belangrijkste uitdagingen zijn op dit moment het op peil houden van verandervermogen en motivatie van medewerkers en de onvoldoende bekendheid van DNB als werkgever, die belemmerend werkt voor de gewenste instroom. Maatregelen die we onder meer nemen om deze risico's te beheersen zijn het beschikbaar stellen van een uitgebreide aanbod van trainings- en opleidingsmogelijkheden en een proactief arbeidsmarktbeleid, met onder meer een arbeidsmarktcampagne en campus recruitment. Het coronavirus kan op langere termijn negatieve effecten hebben op de duurzame inzetbaarheid en vitaliteit van de medewerkers. Het thuiswerken kan namelijk leiden tot een lagere productiviteit, verhoging van de werkdruk en ook is het risico van *single point of knowledge* verhoogd, doordat essentiële collega's uit kunnen vallen. Waar mogelijk zijn extra maatregelen genomen om de effecten van de maatregelen tegen corona te verminderen.

Compliance en integriteitsrisico

Risico's die we op dit terrein lopen zijn onder meer het onzorgvuldig omgaan met informatie, het onbewust handelen met voorwetenschap en het risico van (de schijn van) belangenverstrengeling, waarbij de onafhankelijke taakuitoefening en de reputatie van DNB in het geding kan komen. Compliance en integriteit is dan ook een thema dat veel aandacht krijgt binnen DNB. Zo zijn er diverse richtlijnen en regelingen voor medewerkers als beheersmaatregel voor dit risico. Ook geven we aan deze aspecten nadrukkelijk aandacht in de introductieworkshop voor nieuwe medewerkers, en vinden er periodieke controles door C&I plaats.

Informatiebeveiligingsrisico

Informatie vormt voor DNB een zeer belangrijke bouwsteen voor de uitvoering van alle taken. Daarbij is een veilige, tijdige en betrouwbare informatievoorziening en –verwerking noodzakelijk. Het risico is dat de vertrouwelijkheid, integriteit en/of de beschikbaarheid van data / informatie niet wordt gewaarborgd, bijvoorbeeld doordat niet-geautoriseerde middelen worden gebruikt of door onjuiste toegankelijkheid van informatie. Om een

hoog niveau van informatiebeveiliging te borgen heeft DNB diverse programma's doorlopen (zoals #zekeer) en staat dit onderwerp nadrukkelijk op de agenda. Naast beleid en technische maatregelen, wordt voortdurend gewerkt aan de versterking van *soft controls*, zoals de risicocultuur en het risicobewustzijn.

Uitbestedingsrisico

Bij het uitbesteden van werk lopen we het risico dat er gebrek is aan aanbiedingen uit de markt, dat de leverancier onvoldoende presteert en/ of *vendor lock-in*, waarbij een te grote afhankelijkheid van een leverancier ontstaat. Onder meer het verdere verloop in de coronacrisis heeft invloed op de verwachting omtrent de ontwikkeling van het uitbestedingsrisico de komende tijd. Recent zien we bijvoorbeeld dat het aantal aanbiedingen uit de markt afneemt, in het bijzonder voor langlopende contracten. De Operational Risk Board monitort dit risico nauwlettend en stuurt waar nodig bij. Ook wordt het uitbestedingsbeleid en -kader verder uitgewerkt, om een zorgvuldige afweging bij al dan niet uitbesteden te maken.

3 Resolutie en Depositogarantiestelsel

38

DNB werkt als nationale resolutieautoriteit (NRA) aan de voorbereiding en, indien nodig, uitvoering van een ordentelijke afwikkeling van banken en verzekeraars. In het verlengde hiervan is DNB ook uitvoerder van het depositogarantiestelsel (DGS) dat banktegoeden beschermt tot 100.000 euro per depositohouder per bank. Beide taken worden gezamenlijk in dit hoofdstuk behandeld. Deze begroting is gebaseerd op de doorlopende werkzaamheden voor de resolutie- en DGS-taken. Additionele kosten die gemaakt worden voor de afwikkeling van een instelling vallen buiten deze begroting.

3.1 Missie en ambities NRA en DGS

DNB is sinds 2015 als NRA verantwoordelijk voor de ordentelijke afwikkeling van banken. Met de inwerkingtreding van de Wet herstel en afwikkeling

verzekeraars per 1 januari 2019 is deze verantwoordelijkheid uitgebreid naar verzekeraars. Daarnaast draagt de NRA sinds medio 2017 bij aan resolutieplanning voor CCP's, in navolging van mondiale initiatieven en in anticipatie op een (Europees) wettelijk kader. De activiteiten met betrekking tot CCP's worden in deze begroting voor de goede orde beschreven, maar vallen buiten het financiële kader.

Voor de NRA en het DGS heeft DNB een gemeenschappelijke missie met bijbehorende ambities vastgesteld (zie figuur 1). Het doel is dat banken en verzekeraars kunnen falen zonder negatieve materiële gevolgen voor het financiële systeem, de economie of de publieke middelen. Deze missie en ambities zijn in 2020 herijkt op basis van voortschrijdende ervaring met de deeltaken en ten behoeve van de doelstellingen voor de periode 2021-2024.

Figuur 2 Missie, ambities en KPI's voor Resolutie en DGS

Ambities

1. Elke Nederlandse bank en verzekeraar is afwikkelaar
2. Elke falende bank en verzekeraar wordt tijdig afgewikkeld
3. Effectief uitvoeren van wettelijke taken voor resolutie en DGS in optimale synergie met microprudentieel toezicht en de overige delen van DNB
4. Bijdragen aan een slagvaardig Europees resolutiemechanisme dat aan onderhavige instellingen afdoende en vergelijkbare eisen stelt

Indicators

- a. Aantal instellingen waarvoor een resolutie- of faillissementsplan is opgesteld;
 - Mate waarin resolutievereisten zijn toegepast;
 - Opwaartse trend in afwikkelaarbaarheid
- b. Mate van operationeel voorbereid zijn op afwikkeling;
- c. Niveau van efficiënte bedrijfsvoering en consistente communicatie;
- d. Erkende goede reputatie en aanwezigheid gelijk speelveld.

De missie, ambities en KPI's vinden hun weerslag in de activiteiten en financiering voor 2021. Deze worden in de volgende paragrafen nader toegelicht.

3.2 Begroting Resolutie en DGS 2021

Ook voor Resolutie en het DGS valt de ZBO-begroting samen met het meerjarige kostenkader voor de periode 2021-2024. Voor deze meerjarige begroting heeft een separaat traject plaatsgevonden om tot een uitgebreide onderbouwing te komen.

In de samenstelling van dit kostenkader is voor de resolutie- en DGS-taak allereerst vastgesteld welke doelstellingen DNB beoogt te verwezenlijken gedurende de periode van het NKK. Vervolgens is middels een *bottom-up* IST-SOLL analyse vastgesteld wat benodigd zou zijn om deze doelstellingen te verwezenlijken. Daarna is de uitkomst van de zero-based bottom up in twee stappen door het management nogmaals bekeken. Zo heeft er eerst een top-down synergie afslag op de capaciteit plaatsgevonden, waardoor de beoogde kosten zijn teruggebracht.

Tabel 14 Meerjarenraming Resolutie en DGS

	Budget 2020 EUR mln.	Budget 2021 EUR mln.	Raming 2022 EUR mln.	Raming 2023 EUR mln.	Raming 2024 EUR mln.
Totale kosten Resolutie en DGS	23,0	24,5	22,3	20,7	20,1

Tabel 15 Begroting kosten Resolutie en DGS 2021

	Realisatie 2019 EUR mln	Budget 2020 EUR mln	Budget 2021 EUR mln	B2021 - B2020 EUR mln
Directe kosten Resolutie en DGS				
Personeelskosten	5,5	6,4	9,1	2,7
Externe inhuur	0,8	1,1	0,8	-0,3
Afschrijvingskosten	2,1	2,1	1,8	-0,3
Juridische adviezen	1,0	1,2	0,8	-0,4
Overige beheerskosten	0,3	0,6	0,7	0,0
Totaal directe kosten Resolutie en DGS	9,7	11,4	13,2	1,7
Toegerekende kosten Resolutie en DGS				
ICT, Facilitair en overige diensten	8,6	9,9	11,4	1,4
Digitale Strategie		1,6		-1,6
Totaal toegerekende kosten	8,6	11,5	11,4	-0,2
Totaal kosten	18,3	23,0	24,5	1,5

Tot slot, is door middel van een top-down risico tolerantie analyse vastgesteld waar kosten verder gereduceerd konden worden door het zetten van duidelijke prioriteiten en posterioriteiten. De resulterende fte en kosten zijn dan ook minimaal nodig om op basis van een hoge risico tolerantie tot een gedegen uitvoering van de resolutie- en DGS-taken te komen.

De meerjarige raming is weergegeven in tabel 14. Uit deze tabel volgen de totale kosten voor Resolutie en DGS van 2021 tot 2024. Uit deze tabel valt af te lezen dat de kosten stijgen in 2021, maar vervolgens dalen in de daaropvolgende jaren. De kosten voor 2021 zijn granulair uitgesplitst in tabel 15.

Tabel 16 Deelbegroting Resolutie Banken

	Realisatie 2019 EUR mln	Budget 2020 EUR mln	Budget 2021 EUR mln	B2021 - B2020 EUR mln
Directe kosten Resolutie Banken				
Personeelskosten	3,0	3,4	4,9	1,5
Externe inhuur	0,1	0,3	0,3	-0,0
Afschrijvingskosten	0,0	0,0	-	-0,0
Juridische adviezen	0,6	0,7	0,3	-0,4
Overige beheerskosten	0,1	0,2	0,2	0,0
Totaal directe kosten Resolutie Banken	3,9	4,7	5,7	1,0
Toegerekende kosten Resolutie Banken				
ICT, Facilitair en overige diensten	2,3	2,5	4,6	2,1
Digitale Strategie		0,5		-0,5
Totaal toegerekende kosten	2,3	3,0	4,6	1,6
Totaal kosten	6,1	7,7	10,3	2,6

3.3 Begroting per deeltaak

3.3.1 Resolutie banken

De begroting voor 2021 voor de uitvoering van de resolutietaak voor banken bedraagt EUR 10,3 mln. De stijging van EUR 2,7 mln. ten opzichte van de begroting 2020 is het gevolg van een toename personeelskosten in verband met aanvullende capaciteit (zie paragraaf 5.2) en de herziening van het DNB-brede kostentoerekeningsmodel voor ondersteunende kosten.

Tabel 17 Deelbegroting Resolutie Verzekeraars

	Realisatie 2019 EUR mln	Budget 2020 EUR mln	Budget 2021 EUR mln	B2021 - B2020 EUR mln
Directe kosten Resolutie Verzekeraars				
Personeelskosten	1,5	2,0	3,0	0,9
Externe inhuur	0,1	0,3	0,2	-0,1
Afschrijvingskosten	-	-	-	-
Juridische adviezen	0,4	0,3	0,4	0,1
Overige beheerskosten	0,1	0,1	0,1	-0,0
Totaal directe kosten Resolutie Verzekeraars	2,0	2,8	3,7	0,9
Toegerekende kosten Resolutie Verzekeraars				
ICT, Facilitair en overige diensten	1,1	1,3	2,7	1,4
Digitale Strategie		0,3		-0,3
Totaal toegerekende kosten	1,1	1,6	2,7	1,1
Totaal kosten	3,1	4,5	6,4	1,9

3.3.2 Resolutie verzekeraars

De begroting voor 2021 voor de uitvoering van de resolutietaak voor verzekeraars bedraagt EUR 6,4 mln. De stijging van EUR 1,9 mln. ten opzichte van de begroting 2020 is het gevolg een toename personeelskosten in verband met aanvullende capaciteit (zie paragraaf 5.3) en de herziening van het DNB-brede kostentoerekeningsmodel voor ondersteunende kosten.

Tabel 18 Deelbegroting DGS NL

	Realisatie 2019 EUR mln	Budget 2020 EUR mln	Budget 2021 EUR mln	B2021 - B2020 EUR mln
Directe kosten DGS NL				
Personeelskosten	0,9	0,9	1,2	0,3
Externe inhuur	0,5	0,5	0,3	-0,2
Afschrijvingskosten	2,0	2,1	1,8	-0,3
Juridische adviezen	0,1	0,1	0,1	-0,1
Overige beheerskosten	0,1	0,3	0,2	-0,1
Totaal directe kosten DGS NL	3,7	3,8	3,5	-0,3
Toegerekende kosten DGS NL				
ICT, Facilitair en overige diensten	5,1	6,1	3,9	-2,1
Digitale Strategie		0,7		-0,7
Totaal toegerekende kosten	5,1	6,7	3,9	-2,8
Totaal kosten	8,8	10,6	7,4	-3,1

3.3.3 Depositogarantiestelsel (NL)

De begroting 2021 voor de uitvoering van het DGS NL bedraagt EUR 7,4 mln. en valt EUR -3,1 mln. lager uit dan in 2020. Dit hangt grotendeels samen met de herziening van het DNB-brede kosten-toerekeningsmodel voor ondersteunende kosten.

Tabel 19 Deelbegroting DGS CN

	Realisatie 2019 EUR mln	Budget 2020 EUR mln	Budget 2021 EUR mln	B2021 - B2020 EUR mln
Directe kosten DGS Bonaire, Sint Eustatius en Saba				
Personeelskosten	0,1	0,1	0,1	0,1
Externe inhuur	0,1	0,0	0,0	-0,0
Afschrijvingskosten	-	-	-	-
Juridische adviezen	0,0	0,0	0,0	-0,0
Overige beheerskosten	0,0	0,1	0,0	-0,0
Totaal directe kosten DGS Bonaire, Sint Eustatius en Saba	0,1	0,1	0,2	0,0
Toegerekende kosten DGS Bonaire, Sint Eustatius en Saba				
ICT, Facilitair en overige diensten	0,1	0,1	0,1	0,1
Digitale Strategie		0,1		-0,1
Totaal toegerekende kosten	0,1	0,1	0,1	-0,0
Totaal kosten	0,3	0,3	0,3	0,0

3.3.4 DGS CN

De begroting 2021 voor de uitvoering van het DGS CN bedraagt EUR 0,3 mln. en blijft daarmee gelijk aan de begroting van 2020.

3.4 Financiering kosten Resolutie en DGS

Conform de Wet bekostiging financieel toezicht (Wbft) en het besluit bekostiging financieel toezicht (Bbft) worden de kosten van de resolutietaak voor banken verdeeld over de banken en betreffende beleggingsondernemingen op basis van de omvang van de totale activa. De kosten van de resolutietaak voor verzekeraars worden op basis van de omvang van de technische voorzieningen over de instellingen verdeeld.

De uitvoeringskosten van het Depositogarantie-stelsel (NL) worden op basis van de gegarandeerde deposito's over de banken verdeeld. De uitvoeringskosten van het DGS voor Caribisch Nederland worden gefinancierd door de Staat.

De activiteiten met betrekking tot CCP's worden gefinancierd uit de centrale bank begroting.

3.5 Ontwikkelingen en activiteiten Resolutie in DGS 2021

DNB heeft voor de uitvoering van haar resolutie- en DGS-taken haar strategie herijkt. Middels deze herijking is onderzocht wat er nodig is om de vastgestelde ambities in deze strategie te behalen. Zo zijn de ambities granulair uitgewerkt in concrete doelstellingen. Deze doelstellingen hebben vervolgens als fundament gediend voor het opstellen van het meerjarig begrotingskader voor de periode 2021-2024.

3.5.1 Synergievoordelen

Afgelopen jaren heeft verbreding en verdieping plaatsgevonden van de taken van de NRA en het DGS. Resolutieplannen zijn voor zowel banken als verzekeraars de basis voor het beter afwikkelbaar maken van instellingen. Daarbij is een integrale blik op financiële conglomeraten wenselijk en noodzakelijk. Ook in de vormgeving van crisis management en resolutie-instrumenten zijn er overeenkomsten. Tot slot bestaat er een nauwe relatie tussen de bankresolutie- en DGS-functie. Zo kan het toepassen van afwikkelingsbevoegdheden bij banken leiden tot een DGS-uitkering. Anderzijds kan het DGS ook een rol vervullen in het financieren van bankresolutie.

In haar uitvoering van de resolutie- en DGS-taken, maakt DNB optimaal gebruik van de synergievoordelen die voortvloeien uit het samenbrengen van deze taken in één divisie. Zo wordt ervaring met de verschillende taakgebieden uitgewisseld en actief gestuurd op kennisdeling.

De synergievoordelen worden gereflecteerd in de opbouw en werkwijze van de divisie resolutie. Waar mogelijk worden structuren integraal neergezet indien deze cross sectoraal kunnen worden toegepast. Dit kan het geval zijn op het gebied van bijvoorbeeld het samenbrengen van expertise, consistente informatievereisten en het datagedreven werken.

Een belangrijk synergievoordeel is te vinden in de resolutieplanning van banken, verzekeraars en CCPs. Voor deze instellingen stelt DNB resolutieplannen op. Daarbij wordt er lering getrokken uit opgedane

ervaring binnen de verschillende sectoren. Ook wordt er ten aanzien van financiële conglomeraten een consistente, en allesomvattende aanpak gehanteerd. Maar ook in het ontwikkelen en operationaliseren van het resolutie-instrumentarium komen synergie-effecten naar voren. Zo kennen de wettelijke resolutiekaders voor banken en verzekeraars dezelfde vier instrumenten. In de gezamenlijke projectstructuur is er ook aandacht voor de uiteenlopende balansopbouw, bedrijfsmodellen en internationale stakeholders van banken, verzekeraars en CCPs.

Een ander synergievoordeel komt tot uiting in de relatie tussen de bankresolutie- en DGS-functie. Zo kan het toepassen van afwikkelingsbevoegdheden bij banken leiden tot een DGS-uitkering. Anderzijds kan het DGS een rol vervullen in het financieren van bankresolutie. Andere voordelen vloeien voort uit het gezamenlijk borgen van een effectieve crisisorganisatie en het gebruik van gegevens over bijvoorbeeld de omvang van gegarandeerde deposito's.

Tot slot wordt ook binnen DNB aansluiting gezocht bij andere divisies om breed binnen de organisatie synergievoordelen te benutten. Een goed voorbeeld hiervan is de nieuwe digitale strategie. Hiermee wordt binnen de organisatie onder andere gestuurd op het efficiënter en gericht gebruik van data-analyse en de aanlevering van betrouwbare data. Uiteraard wordt ook in de overdracht van een dossier van de toezichthouder aan de resolutie-autoriteit de aanwezige kennis maximaal benut en geborgd. De NRA en het DGS worden vroegtijdig

aangehaakt bij een falende instelling, zodat de afwikkeling optimaal kan worden voorbereid.

Drie belangrijke gebieden, waar synergie een rol speelt, zullen hieronder verder toegelicht worden.

Coördinatie en beleid

Voor de resolutie- en DGS-taken wordt de coördinatie van het beleidsmatige werk centraal gecoördineerd binnen de divisie. Niet alleen kunnen op deze manier overkoepelende onderwerpen strategisch binnen (verschillende) internationale gremia worden benaderd, maar zo worden ook in de capaciteitsinzet efficiëntievoordelen nagestreefd.

Overkoepelende beleidsonderwerpen die voor 2021 een belangrijke prioriteit zullen krijgen zijn onder andere een verdieping op het gebied van waardering. Zo zal DNB een intern handboek voor het waarderingsproces afronden en meer aandacht besteden aan de dataveren. Voorts werkt DNB in verschillende samenstellingen proactief verder aan resolutie brede beleidsvraagstukken. Onderwerpen die zich hiervoor lenen zijn onder andere de Europese bankenunie, de verdieping en versterking van de *toolkit* van de Nederlandse Resolutieautoriteit en verwevenheden binnen de Nederlandse financiële sector die de afwikkelbaarheid van instellingen kunnen bemoeilijken. Daarnaast speelt DNB in op te verwachten en/of wenselijke wetswijzigingen en de nodige voorbereidingen daarvoor.

Ook de mogelijke impact van de coronacrisis op de resolutietaken zal onder deze werkzaamheden

worden geanalyseerd. Zo zal de NRA op doorlopende basis vaststellen of de coronacrisis mogelijk opschaling vereist voor de resolutiewerkzaamheden. Daartoe blijft de NRA in nauw overleg met de andere divisies van DNB en de SRB.

Beleids- en coördinatieonderwerpen die gericht zijn op één sector of deeltaak, zoals bijvoorbeeld MREL of harmonisatie van resolutiewetgeving voor verzekeraars, worden onder de desbetreffende deeltaak toegelicht.

Communicatie en crisismanagement

Binnen de divisie wordt de crisisstructuur integraal gezet. Dit zorgt ervoor dat DNB flexibel kan opereren en haar medewerkers breed inzetbaar zijn in het geval een resolutie- of DGS-casus vraagt om extra capaciteit. Zo zal DNB in 2021 de nadruk leggen op het vergroten van de effectieve bijdrage van haar crisismanagement team binnen de divisie resolutie. Dit gebeurt onder andere door het vaststellen van een kernteam, en een pool van vaste medewerkers die als schil voor dit team kan fungeren. Voorts zal hier ook aansluiting bij andere delen van DNB worden gezocht.

DNB organiseert crisisoefeningen voor haar medewerkers waarin delen van een resolutiecasus door middel van een dry run onder de loep worden genomen. Ook in 2021 zal DNB wederom dit soort oefeningen organiseren, waarbij *lessons learned* breed worden gedeeld en verbeteringen in de crisisorganisatie, draaiboeken, processen en systemen worden doorgevoerd.

In haar communicatiewerkzaamheden zal DNB in 2021 een strategie vaststellen die een consistente aanpak uiteenzet in het geval van een resolutie- of DGS-casus. Deze aanpak zal zowel voor verzekeraars als banken gelden. Ook zal DNB een communicatiehoofdstuk integreren in de resolutieplannen.

Data en digitale strategie

In lijn met de digitale ambitie van DNB worden ook de resolutie- en DGS-processen steeds meer datagedreven en ondersteund door digitale oplossingen. Toezicht en Resolutie werken nauw samen bij het realiseren van deze ambities. Het resolutiewerk kent ook veel raakvlakken met toezicht en de strategie is om deze synergie te benutten.

Een goede kwaliteit van gebruikte gegevens en rapportages van banken en verzekeraars vormt een belangrijke pijler. Het rapportageproces voor banken (zowel voor resolutie als DGS) is verder ontwikkeld dan het proces voor verzekeraars (in 2019 gestart). Het evalueren en updaten van de rapportage vereisten voor resolutie van verzekeraars ('ReRap') is een belangrijk speerpunt voor 2021. Verder wordt in 2021 gewerkt aan verdere verbetering van de kwaliteit van rapportages, onder andere door verbetering van geautomatiseerde controles.

De in 2020 ontwikkelde dashboards en analyses worden verbeterd en uitgebreid. Mijn Toezicht wordt in 2021 ook beschikbaar gesteld aan medewerkers van de divisie Resolutie (in de vorm van Mijn Resolutie). Dit wordt de centrale plek waar informatie en inzichten zijn te vinden.

De applicaties voor het Nederlandse DGS (NDGS) worden in 2021 verder uitgebreid met functionaliteit voor Europese samenwerking tussen DGS-en (*home-host* functionaliteit). Daarnaast migreert het DGS-uitkeringsstelsel naar de Cloud, voor een betere flexibiliteit, schaalbaarheid en performance van dit systeem.

3.5.2 Resolutie banken

Na het eerste lustrum van de resolutietaak voor banken in 2020, zal 2021 in het teken staan van het verder brengen van de resolutieplannen en het resolutie-instrumentarium.

Ontwikkelingen en activiteiten

Binnen de *internal resolution teams* (IRT's) van de *Single Resolution Board* (SRB) blijft DNB in 2021 haar bijdrage leveren aan de verdere aanscherping van resolutieplannen voor de zeven Nederlandse banken die onder de directe bevoegdheid van de SRB vallen. Zo zal er in 2021 onder andere verdieping van de plannen plaatsvinden op het gebied van liquiditeit, financiering, informatiesystemen, waardering en dataveren. Daarnaast wordt op doorlopende basis de voortgang bewaakt op afwikkelbaarheid en worden mogelijke belemmeringen geïdentificeerd die moeten worden weggenomen. De prioriteiten voor deze *significant institutions* worden eind 2020 in een generieke SRB consultatie van 'expectations' en een instellingspecifieke brief uiteengezet.

Overige banken vallen onder de directe bevoegdheid van DNB (*less significant institutions*). Voor deze instellingen maakt DNB onderscheid tussen banken waarvoor resolutie is voorzien en banken waarvoor

een ordelijk faillissement de voorkeursstrategie is. Voor de eerste groep werkt DNB aan volledig uitgewerkte plannen conform de wettelijke vereisten. Voor de tweede groep stelt DNB zogeheten faillissementsplannen vast. Voor de banken waarvoor volwaardige resolutieplanning wordt uitgevoerd, zal DNB in 2021 de resolutie-strategieën verder operationaliseren. Dit gebeurt onder andere door het opstellen van verdiepende *playbooks*, waarin per instelling wordt uiteengezet hoe een resolutie-instrument mogelijk kan worden toegepast door DNB. Deze *playbooks* bieden zodoende de ruimte om rekening te houden met de specifieke kenmerken van het resolutieplan, de kritieke functies van een bank en haar balansopbouw.

In 2021 zal DNB ook capaciteit inzetten op het updaten en vaststellen van het bredere MREL beleid. Een belangrijk onderdeel daarvan is het implementeren van het MREL beleid voor de niet-significante instellingen op basis van het nieuwe bankenpakket (BRRD2). Zo beoogt DNB om het komende jaar tevens bindende MREL besluiten op te leggen voor deze Nederlandse instellingen.

In 2021 zet DNB in op het verder ontwikkelen van de algemeenbelangtest voor de instellingen die onder haar verantwoordelijkheid vallen. Zo zal er een kader ontwikkeld worden om vast te stellen wanneer resolutieplanning van beleggingsondernemingen in het algemeen belang is. Tevens zal het raamwerk van de algemeenbelangtest voor niet-significante banken herzien worden en verder aangevuld worden met nieuwe inzichten die de afgelopen jaren zijn opgedaan.

Daarnaast zal in 2021 ook ten aanzien van het resolutie-instrumentarium verdere voortgang worden gemaakt richting een steady-state. Ten aanzien van het sale-of-business instrument worden bijvoorbeeld belangrijke stappen gezet in de afronding van zowel het sale of business handboek, als de eerste versies van de *sale of business playbooks* voor specifieke instellingen. Ook zal het kader voor het handboek voor de overbruggingsinstelling van banken worden uitgediept in een nationaal handboek. Tot slot wordt er in 2021 ook progressie met de operationalisering van het *bail-in* instrument gemaakt. Zo worden ook de *bail-in playbooks* voor specifieke instellingen gefinaliseerd. Ook zal DNB verder gaan met het ontwikkelen van een mechanisme van claimrechten voor crediteuren die aan *bail-in* zijn onderworpen. Dit betekent dat ook de voorwaarden van de claimrechten in zogeheten term sheets worden verankerd en daartoe tevens een aparte stichting zal worden opgericht.

Tot slot behoudt DNB ook in 2021 oog voor de internationale dimensies van bankenresolutie. Zo zal zij ook het komende jaar een actieve bijdrage leveren aan het Europese beleidsoverleg op dit gebied. Daarbij zet DNB actief in op de MREL vereisten voor instellingen op het Europese speelveld door middel van de vaststelling van afdoende achtergesteld verliesabsorberend vermogen voor grootbanken en de beoordeling van in aanmerking komende MREL instrumenten uitgegeven onder het recht van derde landen. Ook blijft DNB in 2021 bijdragen binnen het SRM aan de ontwikkeling en handhaving van uniforme eisen aan afwikkelbaarheid.

3.5.3 Resolutie verzekeraars

Op 1 januari 2021 bestaat de resolutietaak voor verzekeraars 2 jaar. In deze eerste twee jaren zijn belangrijke slagen gemaakt met de start van resolutieplanning en de eerste operationalisering van de resolutie-instrumenten. Het jaar 2021 zal verder bouwen op deze eerste stappen die gezet zijn.

Ontwikkelingen en activiteiten

Resolutieplanning vormt de hoeksteen van de werkzaamheden van DNB als resolutie-autoriteit. Ten aanzien van resolutie voor verzekeraars is hier de afgelopen twee jaren een belangrijk begin mee gemaakt. Zo is resolutieplanning opgestart voor alle verzekeraars die voor resolutie in aanmerking lijken te komen. In 2021 zullen deze resolutieplannen verdere verdieping krijgen. Daarnaast zal DNB waar nodig aandacht besteden aan actualiteiten in de sector.

In 2021 zal DNB de eerste ervaringen met het wettelijke en beleidskader inventariseren en evalueren. Zo zal ook het raamwerk voor de algemeenbelangtest geëvalueerd worden en waar mogelijk bepaald worden of resolutieplanning op grond daarvan ook voor andere verzekeraars opgestart dient te worden. Daarnaast beoogt DNB een beoordelingskader voor de afwikkelbaarheid van verzekeraars op te stellen, waarin wordt vastgelegd aan welke vereisten voldaan moet worden door verzekeraars om als afwikkelbaar te kwalificeren.

Ook het resolutie-instrumentarium zal verder ontwikkeld worden. DNB zal in 2021 verder gaan met het operationaliseren van het *bail-in* instrument voor verzekeraars.

Het *bail-in* instrument voor verzekeraars onderscheidt zich op een aantal belangrijke aspecten van het *bail-in* instrument voor banken vanwege de verschillende bedrijfsmodellen en opbouw van de balansen. Zo zal het *bail-in* instrument voor verzekeraars niet alleen achtergestelde crediteuren moeten kunnen afschrijven, maar zal het ook polissen moeten kunnen korten en aanpassen. Daarnaast zal in 2021 de nadruk liggen op de mogelijke toepassing van het *bail-in* instrument op verzekeringsgroepen. Ook zal er het komende jaar verder onderzoek worden gedaan naar de juridische vraagstukken rondom governance in resolutie. Tevens zal ook een start worden gemaakt met het opstellen van een sale of business handboek dat zich toelegt op verzekeraars. Daarbij zal lering worden getrokken uit de ervaring die bij resolutie voor banken is opgedaan.

Binnen internationale werkgroepen blijft DNB zich daarnaast verder inzetten voor harmonisatie van een Europees kader voor herstel en afwikkeling van verzekeraars. Zo participeert zij in de relevante werkgroepen binnen EIOPA en de FSB, waar ook andere relevante vraagstukken voor resolutie worden geagendeerd. Binnen deze gremia levert DNB input op technische vragen die zien op resolutie en recovery planning of de ontwikkeling van een *Insurance Guarantee Scheme* (IGS).

3.5.4 DGS

De Nederlandse Depositogarantie is de wettelijke bescherming van het geld op Nederlandse banken tot maximaal 100.000 euro per persoon, per bank.

Dit verkleint het risico op bankruns en levert een bijdrage aan de afwikkelbaarheid van falende banken.

Als uitvoerder van de Nederlandse Depositogarantie zorgt DNB voor een modern en effectief depositogarantiestelsel (DGS) dat voldoet aan alle wettelijke eisen. DNB doet dit samen met het Depositogarantiefonds (DGF), een juridisch gescheiden entiteit die verantwoordelijk is voor de financiering van het DGS. Het DGF wordt in haar taakuitvoering ondersteund door DNB. DNB en het DGF zorgen samen voor de operationele en financiële soliditeit van het DGS. Dit levert zekerheid voor spaarders en banken.

Ontwikkelingen en activiteiten

In 2021 wordt de wettelijke uitkeringstermijn teruggebracht van 15 naar 10 werkdagen. DNB voldoet hier reeds aan omdat het uitkeringsproces voor het DGS op dit moment al is ingericht op een termijn van maximaal 7 werkdagen. Naast het reguliere onderhoud van de uitkeringsapplicatie zal worden gewerkt aan het verder automatiseren van de home-host-functionaliteit die benodigd is voor Europese samenwerking bij een DGS-uitkering. In het verlengde hiervan blijft DNB binnen het European Forum of Deposit Insurers (EFDI) werken aan het verbeteren van de multilaterale samenwerkingsafspraken met andere DGS'en alsmede het verder uitwerken van de aanvullende bilaterale afspraken met DGS-organisaties in andere Europese landen. Ook kijkt DNB naar mogelijkheden om, naast DigiD, aanvullende elektronische identificatiemogelijkheden te koppelen aan het webportaal dat

onderdeel uitmaakt van het uitkeringssysteem. Dit vergroot de inzetbaarheid van het webportaal.

De verkorting van de uitkeringstermijn vergroot het belang van correcte en tijdige aanlevering van het individueel klantbeeld (IKB) door banken.

DNB streeft naar een continue verbetering van de IKB-bestanden. Hiervoor is een beoordelingskader opgesteld. In 2021 verwacht DNB van banken dat minimaal 80% van de IKB's voldoet aan geautomatiseerde controles. Hiernaast wordt er ten opzichte van 2020 minimaal 20% minder fouten in de bestanden verwacht. Ter ondersteuning van dit proces werkt DNB aan een uitbreiding van haar beoordelingstool.

Door te testen waarborgt en verbetert DNB de operationele (crisis)organisatie van het DGS. Dit is onderdeel van de bredere crisismanagement-structuur. In 2021 voert DNB een volwaardige operationele stress-test uit aan de hand van een scenario dat ook grensoverschrijdende samenwerking met buitenlandse DGS'en omvat.

De uitkomsten van de testen worden gebruikt om de crisisdraaiboeken, processen en systemen verder te optimaliseren. Via scenarioplanning waarborgt DNB dat de crisisorganisatie ook tijdens de coronapandemie effectief kan worden ingezet.

Vanaf 2021 zorgt DNB voor actieve publiekscommunicatie over de Nederlandse deposito-garantie. Hierbij richt DNB zich met vooral groepen in de samenleving waar de bekendheid met het DGS lager is. Op deze manier wordt bijgedragen aan een grotere publieksbekendheid wat een positief effect

heeft op de stabiliserende werking van het DGS en het vertrouwen in de bankensector in het algemeen. De doelstelling is om te komen tot een bekendheid met het DGS van 58% in 2020 naar 65% in 2022. In 2021 beoogt DNB een significante stap in deze richting te zetten.

In 2021 zijn belangrijke veranderingen te verwachten op het gebied van de DGS-regelgeving. De afgelopen jaren is de herziene Europese DGS-richtlijn, die eind 2015 in werking trad, uitgebreid geëvalueerd binnen de Europese Bankautoriteit (EBA). Het is de verwachting dat op Europees niveau een wijzigingsvoorstel in 2021 volgt. DNB zal in dat geval vanuit haar technische expertise een bijdrage leveren aan discussies en onderhandelingen. Op nationaal niveau streeft DNB naar het repareren van lacunes in de regelgeving, waar nodig door in te zetten op aanpassing van wetgeving. Ook werkt DNB in 2021 aan het verder verduidelijken en operationaliseren van beleid, bijvoorbeeld op het gebied van derdenrekeningen en de samenhang tussen het DGS en regelgeving ten aanzien van het tegengaan van witwassen en terrorismefinanciering. Banken dragen kwartaalpremies af aan het DGF. In 2021 wordt een evaluatie en voorstel tot herziening van de risicomethodiek voor deze berekening afgerond.

Onderhandelingen over een *European Deposit Insurance System* (EDIS) zetten ook in 2021 door, zes jaar na publicatie van het oorspronkelijke voorstel. EDIS is daarbij in toenemende mate onderdeel van een bredere discussie over een consistentere en effectievere inrichting van het resolutie- en afwikkelingsraamwerk binnen de

Bankenunie. Gegeven de potentiële impact op processen en standaarden voor het Nederlandse DGS, blijft DNB zich richten op een effectieve technische en operationele vormgeving van EDIS dat goed aansluit op het bestaande nationale DGS. Daarnaast spant DNB zich in voor een coherente vormgeving van EDIS en eventuele aanpassingen aan het resolutie-afwikkelingskader. In 2021 kijkt DNB nadrukkelijk naar mogelijkheden om een hybride vorm van EDIS op te zetten waarbij de financiering deels nationaal blijft en deels op het niveau van de Bankenunie ligt. Een dergelijk model vergroot de haalbaarheid van EDIS en benut de situatie dat alle nationale DGS'en in 2024 de doelomvang van minimaal 0,8% van de gegarandeerde deposito's zullen bereiken.

Sinds eind 2017 geeft DNB ook uitvoering aan het DGS voor Caribisch Nederland (Bonaire, Sint Eustatius en Saba). Tegoeden van inwoners van deze eilanden zijn gegarandeerd tot 10.000 Amerikaanse dollar per persoon per bank. Op basis van een evaluatie van het dekkingsniveau wordt bepaald of dit bedrag nog passend is. In het verlengde hiervan wordt gekeken naar de financieringsstructuur en de reikwijdte van de dekking. Waar nodig zet DNB in op aanpassing van de wetgeving.

Op Bonaire werkt DNB voor de uitvoering van het DGS voor Caribisch Nederland samen met een lokale uitvoeringsorganisatie. Door de coronapandemie heeft het testen en het versterken van de uitvoeringsorganisatie in 2020 op afstand plaatsgevonden. In 2021 wil DNB de processen en systemen op locatie testen. Aanvullend werkt DNB in 2021 aan

rapportagestandaarden voor de banken en wil DNB werken aan de bekendheid van het DGS onder de inwoners van de eilanden.

3.5-5 CCPs

Ten aanzien van CCP's is in Europa een resolutieregime in ontwikkeling. Deze wordt naar verwachting voor het einde van 2020 gefinaliseerd. DNB ondersteunt dit proces in nauwe samenspraak met het Ministerie van Financiën. De verwachting is dat DNB begin 2021 door het Ministerie van Financiën wordt aangewezen als CCP NRA. Daarop anticiperend, zal DNB in 2021 een eerste resolutieplan opleveren in lijn met het Europese resolutieregime en internationale standaarden, en dit bespreken met relevante resolutie- en toezichtautoriteiten. Op mondiaal niveau (Financial Stability Board, FSB) wordt bijgedragen aan de verdere ontwikkeling van resolutiekaders voor CCP's en de samenwerking in de zogenaamde crisis management groups (CMG's). Het werk op CCP-terrein valt in 2020 buiten deze ZBO-begroting. Indien DNB als CCP NRA wordt aangewezen, zal moeten worden nagegaan hoe deze taak vanaf 2021 zal worden gefinancierd.

3.6 Risicobeheersing Resolutie en DGS

Als onderdeel van de begrotingscyclus houdt DNB rekening met risico's die de gestelde doelen op het gebied van Resolutie en DGS kunnen beïnvloeden, en neemt waar nodig beheersingsmaatregelen. Ook voor 2021 zijn de doelen in de taakuitvoering van de resolutie- en DGS-autoriteit ambitieus en deels afhankelijk van externe ontwikkelingen, tijdige

Tabel 20 fte allocatie per deeltaak

Capaciteitsinzet divisie resolutie in fte	2020	2021
Resolutie banken	24.0	33.2
Resolutieplanning	9.0	10.5
<i>Waarvan LSIs</i>	3.0	4.0
Resolutie-instrumentarium	3.0	7.1
Coördinatie, beleidsontwikkeling en wetgeving	4.5	8.6
Crisismanagement en communicatie	0.5	1.6
Data en digitale ambitie	0.5	1.3
Resolutiefondsen	0.5	0.4
Management en ondersteuning	4.0	3.8
Resolutie verzekeraars	15.0	20.4
Resolutieplanning	6.0	7.0
Resolutieinstrumentarium	1.5	3.8
Coördinatie, beleidsontwikkeling en wetgeving	3.0	5.0
Crisismanagement en communicatie	1.0	1.6
Data en digitale ambitie	0.0	0.5
Management en ondersteuning	2.5	2.5
DGS NL	6.5	8.5
Toezicht op DGS-verplichtingen	1.0	1.5
Beleid en strategie	1.0	1.5
NDGS Uitkeringsproces	1.0	1.0
Crisismanagement	1.0	1.0
Financiering	1.0	1.0
Publieksbekendheid DGS	0.5	0.5
Digitale ambitie	0.0	0.7
Management en ondersteuning	1.0	1.3

Capaciteitsinzet divisie resolutie in fte	2020	2021
DGS-CN	0.5	1.0
BCS	0.0	0.5
CCPs	1.0	3.9
Totaal	47.0	67.4
Totaal exclusief DGS-CN en CCPs	45.5	62.0

wetsimplementatie en voortgang op de Europese beleidsagenda. Voor 2021 onderscheidt DNB de volgende risico's:

- Er is onvoldoende draagvlak binnen Nederland en in andere lidstaten om tot een slagvaardig wettelijk regime te komen, c.q. banken en verzekeraars in resolutie te nemen of afwikkelaar te maken. Hierdoor komt het gelijke speelveld binnen de Bankenunie niet tot stand, wat een geloofwaardige resolutieplanning en -uitvoering in Nederland belemmert.
- Het tijdig aantrekken en werven van talent met expertise op het gebied van resolutie is een uitdaging. Resolutie- of DGS ervaring komt niet veel voor op de arbeidsmarkt. Het risico bestaat dat niet voldoende medewerkers kunnen worden geworven om de doelstellingen en ambities te verwezenlijken.
- Indien een resolutiecasus zich aandient is het niet uit te sluiten dat een herprioritering van de werkzaamheden moet plaatsvinden. Gezien de tijdsdruk die aan een dergelijke casus verbonden is, bestaat er een risico dat de casuïstiek leidt tot

overbelasting van de divisie Resolutie naast haar reguliere en doorlopende werkzaamheden.

- In de toepassing van resolutie bestaan reputatierisico's voor DNB. In resolutie kan DNB nooit voor alle stakeholders een ideale oplossing bewerkstelligd worden. De toepassing van resolutie-instrumenten kan ertoe leiden dat crediteuren worden afgeschreven, of de situatie kan zich voordoen waarbij depositohouders bij uitkering van het depositogarantiestelsel vorderingen van boven de EUR 100.000 niet uitgekeerd krijgen. In het geval van een resolutiecasus bij verzekeraars is het zelfs aannemelijk dat een korting bij de polishouders moet worden neergelegd.
- Een gedegen aanpak van falen in de bank- of verzekeringssector wordt gehinderd door een onvoldoende operationeel resolutieraamwerk (instrumentarium, crisismanagement, wettelijke lacunes) en / of transitieproblematiek op instellingsniveau (zoals bijvoorbeeld de trage opbouw van achtergestelde MREL, onvoldoende financieringsmogelijkheden vanuit het resolutie- of DGS fonds, beperkte afwikkelaarbaarheid

instellingen, andere verwachtingen bij sector en maatschappij).

- De inzet van resolutie-instrumenten kan zonder precedentwerking leiden tot sterke juridisering en claims.
- DGS applicaties voldoen niet aan de beveiligings-c.q. privacy vereisten.

De beheersing van de operationele risico's vindt plaats vanuit het ORM-raamwerk dat DNB breed wordt gehanteerd. Dit raamwerk heeft het *'three lines of defence'* model als uitgangspunt. Het raamwerk is gebaseerd op richtlijnen en *best practices* voor risicomanagement van onder andere het Bazels Comité, de EBA en het ES/ESCB/SSM. Vanuit het raamwerk is de risicobeheersing geïntegreerd in de dagelijkse werkzaamheden. Over belangrijke risico's en incidenten en de opvolging hiervan wordt periodiek gerapporteerd aan het management en aan de Operational Risk Board (ORB). Inzet op consistente toepassing van resolutieraamwerk binnen de bankenunie

- Binnen de Bankenunie en bij het Ministerie van Financiën zet DNB actief in op consistente toepassing van het resolutieraamwerk en dringt aan op een eenduidige aanpak van regionale transitieproblemen.
- De NRA positioneert zich als een aantrekkelijke werkgever binnen de arbeidsmarkt door talent aan te trekken, en deze werknemers te begeleiden en op te leiden tot experts op het gebied van de resolutie- en DGS taakuitvoering.
- Door ervoor te zorgen dat DNB zo snel mogelijk operationeel klaar is om een instelling in resolutie

te plaatsen of een DGS-uitkering te doen, worden de mogelijkheden om falen ordelijk aan te pakken vergroot. DNB gaat daarom in 2021 door met de operationalisering van het resolutie-instrumentarium (bail-in en SoB) en de meerjaren testkalender voor crisismanagement.

- De NRA maakt optimaal gebruik van het target operating model om kennis en ervaring te delen en borgen. Tevens zorgt deze werkwijze ervoor dat medewerkers flexibel inzetbaar zijn in het geval van een mogelijke resolutiecasus. DNB doet dit onder andere door clustervorming op deelterreinen over de taken heen. Daarnaast is er sprake van kennisborging door adequate vastlegging van kennis, processen en quality assurance.
- DNB borgt zorgvuldige besluit- en dossiervorming, met nadruk op gedegen (externe) waardering en NCWO analyse.
- Door middel van proactieve communicatie met externe stakeholders over het resolutieregime en de toepassing daarvan, maakt DNB duidelijk wat de mogelijke gevolgen in resolutie- of DGS casus kunnen zijn. Dit schept duidelijke verwachtingen.
- DNB handhaaft een deel van het (voormalige) NDGS team ten behoeve van het onderhoud en beheer van de DGS applicaties, waarbij de continuïteit in kennis en processen geborgd blijft. De jaarlijkse risico-assessments en informatie-beveiligingsanalyses geven goed zicht op de mogelijke risico's op het terrein van informatie-beveiliging en bescherming van persoonsgegevens, zodat hier direct maatregelen op genomen kunnen worden.

4 Bedrijfsvoering

56

4.1 Doelmatigheid en doeltreffendheid

DNB streeft naar doelmatigheid en rechtmatigheid van haar uitgaven. In dit kader vraagt DNB de externe accountant om ieder jaar de doelmatige en rechtmatige inzet van financiële middelen te beoordelen en hierover te rapporteren in een verslag van bevindingen (doelmatigheid) bij de controle-verklaring over de verantwoording van de ZBO-taken van DNB (rechtmatigheid). Hiermee geeft DNB tevens invulling aan de verplichting die voortvloeit uit de Wet bekostiging financieel toezicht (Wbft). Om de doelmatigheid van DNB te toetsen beoordeelt de externe accountant het functioneren van de planning- en control (P&C)-cyclus, waar een verbinding wordt gelegd tussen de doelstellingen van DNB en de daarvoor gemaakte kosten. Daarbij geeft de 'toelichting op de werkelijke kosten ten opzichte van het budget in het verslagjaar' een beeld van de doelmatigheid. Als norm geldt dat meer dan 98 procent van de uitgaven rechtmatig is. In 2018 en 2019 bedroeg dit percentage 99,7 respectievelijk 100 procent.

4.2 Financiering

De financiering van de ZBO-begroting ligt vast in de Wet bekostiging financieel toezicht 2019 (Wbft) en het Besluit bekostiging financieel toezicht 2019. Tot en met 2018 vond de financiering per categorie (met uitzondering van banken en Bonaire, Sint Eustatius en Saba) plaats op basis van vaste percentages van de totale toezichtkosten. Met ingang van 2019 is de financiering per categorie gelijk aan de begrote kosten (op basis van de verwachte capaciteitsinzet)

van de desbetreffende categorie. De nieuwe wijze van financiering is een belangrijke stap naar de vergroting van de transparantie, aangezien de begrote kosten per sector aansluit bij de financiering daarvan.

De financiering vindt plaats in de vorm van leges (voor eenmalige handelingen in het kader van vergunningen, vvgb's en toetsingen) en een jaarlijkse factuur voor doorlopend toezicht. Voor elke categorie worden de verwachte legesopbrengsten van de begrote kosten afgetrokken. Het bedrag dat vervolgens overblijft, brengt DNB via de jaarlijkse factuur voor doorlopend toezicht in rekening. DNB adviseert de minister van Financiën in mei van het betreffende jaar over de tarieven voor de jaarlijkse factuur. De minister van Financiën stelt de tarieven uiterlijk op 1 juni van het betreffende jaar vast. Na afloop van het jaar zullen de werkelijke kosten per categorie worden vergeleken met de ontvangen heffingen voor eenmalige handelingen en doorlopend toezicht. Vervolgens zal het verschil tussen de werkelijke kosten en de ontvangsten per categorie in het volgende jaar met de betreffende categorie in de kosten voor het doorlopend toezicht worden verrekend.

Tabel 21 Financiering toezichtkosten

EUR miljoen

	Begroting 2020	Begroting 2021	waarvan opbrengsten eenmalige handelingen	waarvan heffingen doorlopend toezicht
Begrote bijdrage overheid				
Begrote kosten toezicht Caribisch Nederland ¹⁾	1,7	1,8	0,0	1,8
Begrote heffingen eenmalige handelingen				
Begrote bijdrage Banken	85,4	88,5	0,5	88,0
Begrote bijdrage overige financiële instellingen				
■ Pensioenfondsen en premiepensioeninstellingen	31,5	31,9	0,1	31,8
■ Verzekeraars, niet zijnde zorgverzekeraars	41,2	42,5	0,5	42,0
■ Zorgverzekeraars	4,6	3,5		3,5
■ Betaalinstellingen, clearinginstellingen en elektronischgeldinstellingen	7,9	9,6	0,5	9,1
■ Beleggingsinstellingen en beleggingsondernemingen	9,1	8,7	0,2	8,5
■ Trustkantoren	4,9	5,4		5,4
■ Crypto	1,7	1,6	0,2	1,4
Overige sectoren	0,2	0,7	0,2	0,5
Totaal begrote kosten	188,4	194,3	2,2	192,1

1) BES-eilanden: Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Bijlage 1 Inzet van toezichtcapaciteit over de sectoren

58

Begrote personele inzet	Significante banken	Overige banken	Pensioen- fondsen	Verzekeraars	Zorg- verzekeraars	Verzekeraars
Gepland toezicht	126,4	58,2	57,5	72,3	6,6	78,9
Ongepland toezicht	19,9	25,3	22,2	38,1	3,2	41,3
Beleid en regelgeving	46,2	21,4	33,0	35,2	1,4	36,6
Eindtotaal	192,5	104,9	112,7	145,6	11,2	156,8

rs	Betaal- instellingen	Beleggingsinstellingen en -ondernemingen	Trust- kantoren	Overige Wwft instellingen	Crypto's	BES	Totaal
,9	10,9	12,2	5,6	1,6	1,8	3,1	356,2
,3	19,3	12,0	10,7	0,8	1,9	1,5	155,0
,6	6,2	8,8	4,7	0,2	1,8	2,1	160,9
,8	36,5	32,9	21,0	2,6	5,5	6,7	672,1

Bijlage 2 Verloop ZBO-begroting taak toezicht 2008-2019

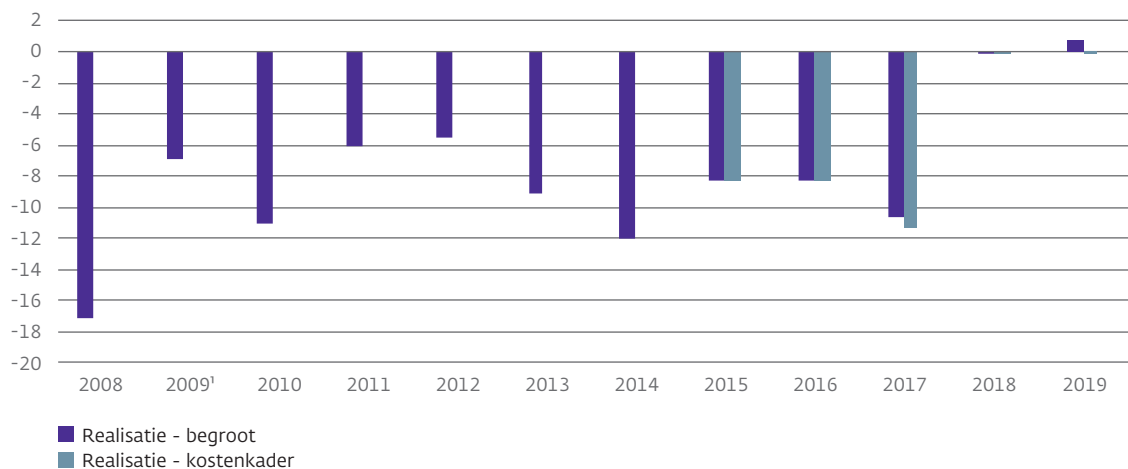
60

De realisatie ten opzichte van de ZBO-begroting voor de taak toezicht over de afgelopen 10 jaar is hieronder weergegeven. Gecorrigeerd voor een eenmalig pensioenverschil in 2009 en de *comprehensive assessment* in 2014 is de ZBO-begroting afgelopen 10 jaar niet overschreden. Het kostenkader dat vanaf 2015 geldt ook niet.

De gehele onderschrijding in 2017 van EUR 11,3 mln. is aan het kostenkader 2019 en 2020 toegevoegd om de transitiekosten voor het Programma Huisvesting op te vangen. Deze onderschrijding bestond voor EUR 10,2 mln. aan de opbrengst van de verkoop van panden en daarnaast door een onderschrijding van zowel de ZBO-begroting als het kostenkader.

ZBO-begroting 2008-2018 resultaat

EUR mln

¹ In 2009 is het resultaat gecorrigeerd voor eenmalig pensioenverschil

Zie de onderstaande tabel met de cijfermatige ontwikkeling van de ZBO-begroting voor de taak toezicht

61

Ontwikkeling begroting DNB	2008	2009 ¹	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kostenkader								152,4	153,4	155,1	157,3	165	188,4
Toezichtbegroting	98,3	101,6	115,5	124,2	133,1	149,0	148,5	152,4	153,4	154,4	157,3	164,0	188,4
Meerjarig kostenoverzicht per ZBO-taak													
Realisatie													
Realisatie Toezichtkosten	81,1	94,6	104,4	118,1	127,6	139,9	182,3	144,0	145,0	154,0	157,1	164,8	PM
Comprehensive assessment							45,9						
Opbrengst verkoop panden Toezicht										-10,2			
Realisatie - begroot	-17,2	-7,0	-11,1	-6,1	-5,5	-9,1	-12,1	-8,4	-8,4	-10,6	-0,2	0,8	PM
Rrealisatie - kostenkader								-8,4	-8,4	-11,3	-0,2	-0,2	PM

¹ gecorrigeerd voor eenmalig pensioenverschil

Bijlage 3 Key Indicators

62

Tabel 22 Key indicators integriteit (VoT: financieel economische criminaliteit)

Ambitie	Indicator	Streefwaarde/resultaat
<p>Voorkomen betrokkenheid van financiële instellingen bij financieel-economische criminaliteit (door vergroten eigenaarschap van bestuurders)</p> <p>Goed integriteitstoezicht houden op crypto's</p> <p>Datagedreven integriteitstoezicht</p>	<p>Mate van Wwft-compliance bestuurders</p> <p>Registratie aanbieders cryptodiensten</p> <p>Zichtbare datagedreven aanpak beheersing van risico's</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Op basis van de beoordeelde 2020 risicodata heeft DNB in 2021 nadere <i>guidance</i> uitgebracht ter toelichting op de verwachtingen omtrent de vereiste belegging van eigenaarschap voor Wwft naleving op bestuursniveau. ■ In 2021 heeft DNB een risicogebaseerd toezichtprogramma op cryptohandelaren geïmplementeerd dat zoveel als mogelijk gebruik maakt van digitale instrumenten. ■ Het integriteitstoezicht maakt in 2021 gebruik van digitaal onderzoek. De uitkomsten van een digitaal onderzoek ondersteunen de toezichthouder in zijn/haar onderzoeksvraag door het schetsen van een profiel of netwerk van een instelling of bestuurder (<i>Open Source Intelligence</i>) en in zijn/haar oordeelsvorming door het geven van inzicht in de feitelijke gebeurtenissen aan de hand van onderzoek op ongestructureerde data (<i>eDiscovery</i>). ■ DNB heeft in 2021 een aanpak en instrumentarium geïmplementeerd om aan de hand van data-analyse een eerste beoordeling van de kwetsbaarheden in de opzet en uitvoering van het klantonderzoek- en transactiemonitoring-proces van instellingen te verrichten. Dit zal in basis een uitbreiding zijn van de pilot van 2020 en plaatsvinden bij die instellingen waar het proportioneel is. ■ DNB heeft in 2021 een verbeterde aanpak en instrumentarium geïmplementeerd om op efficiënte wijze data bij instellingen over integriteitsrisico's en beheersmaatregelen uit te vragen en deze op een effectieve wijze te kunnen verwerken ten behoeve van individuele risicoprofielen en sectorbrede analyses. ■ Een vertaling van de DNB <i>smart supervisor</i> strategie 2025 in een <i>THI roadmap</i> voor verdere data gedreven toezicht en automatiseringslagen op de afdeling + bewustwording van het datagedreven werken bij de toezichthouders op de afdeling.

Tabel 23 Key indicators duurzaamheid (VoT: toekomstgerichtheid en duurzaamheid)

Ambitie	Indicator	Streefwaarde/resultaat
<p>Sturen op toekomstgerichtheid en duurzaamheid</p>	<p>Uit de ICAAP-inzendingen (en toezichts-onderzoeken) blijkt dat banken duurzaamheidsrisico's adequaat hebben meegenomen in risicobeoordeling en -management.</p> <p>Uit de ORSA-inzendingen (en toezichts-onderzoeken) blijkt dat verzekeraars duurzaamheidsrisico's adequaat hebben meegenomen in risicobeoordeling en -management.</p> <p>Uit de ERB-inzendingen (en toezichts-onderzoeken) blijkt dat pensioenfondsen duurzaamheidsrisico's adequaat hebben meegenomen in risicobeoordeling en -management.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ DNB stelt vast welk percentage banken (LSIs) blijkens de ICAAP-inzendingen (en toezichtonderzoeken) duurzaamheidsrisico's adequaat heeft meegenomen in risicobeoordeling en -management (baseline). ■ DNB stelt vast welk percentage blijkens de ORSA-inzendingen (en toezichts-onderzoeken) duurzaamheidsrisico's adequaat heeft meegenomen in risicobeoordeling en -management. ■ DNB stelt vast welk percentage pensioenfondsen blijkens de ERB-inzendingen (en toezichts-onderzoeken) duurzaamheidsrisico's adequaat heeft meegenomen in risicobeoordeling en -management. ■ DNB publiceert een onderzoek over de mate van inbedding van materiële duurzaamheidsrisico's in de interne risicometing en -beoordeling door de Nederlandse banken-, verzekerings- en pensioensectoren en maakt duidelijk dat de verwachtingen die DNB heeft ten aanzien van de inbedding van klimaatrisico's onverkort gelden voor overige materiële duurzaamheidsrisico's.

Tabel 24 Key indicators digitalisering (VoT: technologische vernieuwing sector)

Ambitie	Indicator	Streefwaarde/resultaat
<p>TZ/RES: bestaande basis datagedreven werken is verdiept, kernprocessen zijn integraal gedigitaliseerd</p> <p>Ervaringen data-analyse <i>tooling</i> (zoals <i>Artificial Intelligence</i>) met de financiële sector uitgewisseld (Iforum)</p> <p>TZ/RES: bestaande basis datagedreven werken is verdiept, kernprocessen zijn integraal gedigitaliseerd</p> <p>Er is richting gegeven aan Europese initiatieven op het gebied van data, digitalisering, innovatie en <i>Cloud</i></p>	<p>Geharmoniseerde en gedigitaliseerde processen</p> <p>Actuele situatie van instellingen en openstaande acties in één oogopslag zichtbaar</p> <p>Datagedreven toezicht middels automatische risicoscores en signalen</p> <p>Nieuwe inzichten en manieren van toezicht obv nieuwe methoden / technieken</p> <p>Volwaardige participant in het maatschappelijke debat over technologie</p> <p>Technologische ontwikkelingen begrijpen en vertalen naar acties voor toezicht</p> <p>Toegevoegde waarde creëren voor de sector</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ De belangrijkste onderdelen van het toezicht ketenproces (toezichtcyclus met o.a. vaststellen risicoscores, risicoprofiel, toezichtprioriteiten, en uitvoeren risicogebaseerd programma) zijn waar zoveel mogelijk geharmoniseerd (t.b.v. digitalisatie) en gedigitaliseerd per ultimo 2021, waardoor het toezicht consistent, efficiënter en effectiever wordt. Van de aanvragen en meldingen is 60% (volume) gedigitaliseerd per ultimo 2021. Voor overige toezichtprocessen is een <i>roadmap</i> opgesteld waaruit blijkt welk toezichtproces op welke wijze en wanneer gedigitaliseerd zal worden. ■ MijnToezicht bevat op één plek de relevante beschikbare informatie over de actuele situatie van een instelling, alsmede van een portefeuille of selectie van instellingen, voor de accounttoezichthouder, expert, manager en resolutiemedewerker. ■ MijnToezicht bevat op één plek openstaande acties uit het toezichtplan, lopende zaken, opvolgingen op bevindingen, risicoscores en signalen (o.b.v. ATM) voor de relevante instellingen voor de accounttoezichthouder, expert, manager en resolutiemedewerker op één plek. ■ Voor heel toezicht is het proces voor het berekenen van de risicoscores en impactklasse beschikbaar. Heel Toezicht past bij het opstellen van risicoprofielen automatische scores toe met een beoordeling. ■ Toezichthouders gebruiken alertmeldingen die getriggerd worden door het onder- of overschrijden van signaalwaarden. ■ Analyses voor scores, signalen en beoordelingen worden waar mogelijk en efficiënt uitgevoerd met behulp van middels BI en <i>DataScience tooling</i> ontwikkelde producten. ■ DNB heeft ten minste vijftien potentieel opschaalbare, experimenten uitgevoerd met manieren om nieuwe technologieën te gebruiken in haar toezichtinstrumentarium, waarbij er minimaal zes gebruik maken van <i>Artificial Intelligence</i> of <i>real time</i> toezicht. ■ Voor integriteitstoezicht (THI) zijn nieuwe technologieën voor digitaal onderzoek geïmplementeerd te gebruiken in haar toezichtinstrumentarium. ■ Het iForum bevordert op effectieve wijze de digitale transformatie in de Nederlandse sector door: a) digitale kennisuitwisseling, b) coördinatie via een adviserend panel en c) ten minste tien gezamenlijke initiatieven met de sector met aantoonbare toegevoegde waarde voor de sector. De keuze voor deze initiatieven is in overleg met de sector tot stand gekomen. ■ Een eerste versie van Mijn Wereld is geïmplementeerd op basis van de vastgestelde <i>roadmap</i> en ondersteunt de gebruikers effectief bij de uitvoering van hun taken. ■ DNB heeft de samenwerking met andere toezichthouders, waaronder de AFM en ECB, versterkt met als doel digitalisering van het toezicht op de NL sector te versnellen en waar mogelijk efficiënter te maken.

Ambitie	Indicator	Streefwaarde/resultaat
<p>Ervaringen data-analyse tooling (zoals <i>Artificial Intelligence</i>) met de financiële sector uitgewisseld (Iforum)</p> <p>Portal MijnDNB is effectief ingezet voor communicatie met instellingen en burgers</p> <p>TZ/RES: bestaande basis datagedreven werken is verdiept, kernprocessen zijn integraal gedigitaliseerd</p> <p>Datastrategie (uit 2020) is uitgevoerd, met aandacht voor governance en datakwaliteit</p> <p>Gedrag, cultuur, vaardigheden en organisatie zijn met digitale ambitie gesynchroniseerd</p> <p>Werkplek 2.0 is gerealiseerd en gebruikers zijn tevreden over stabiliteit en performance</p> <p>Datastrategie (uit 2020) is uitgevoerd, met aandacht voor governance en datakwaliteit</p>	<p>Toegevoegde waarde creëren voor de sector</p> <p>Instellingen kunnen alle formele communicatie met DNB op één plek terugvinden</p> <p>Optimaal gebruik maken van informatie</p> <p>Optimaal gebruik maken van informatie</p> <p>Verandervermogen binnen toezicht sterk genoeg voor vereiste omslag in cultuur en werkwijze</p> <p>Digitale competenties binnen toezicht op het gewenste niveau</p> <p>Voldoende performance van infrastructuur en software</p> <p>Beschikbaarheid datalandschap inclusief alle daarvoor benodigde processen</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ DNB heeft de kaders verder uitgewerkt voor verantwoorde toepassing van AI in financiële sector door de uitwisseling van kennis op het gebied van <i>Artificial Intelligence</i> te stimuleren en andere geavanceerde (data) technieken met de sector op te pakken. ■ Voortbouwend op de aanbevelingen uit de Werkgroep Indirecte Kosten zijn ten minste vier <i>business cases</i> opgesteld om inzichtelijk te maken waar reductie van indirecte kosten mogelijk is en tegen welke investering. Dit wordt gezamenlijk met de sector onderzocht én gezamenlijk geprioriteerd (via het iForum). ■ Met de uitrol van nieuwe diensten op MijnDNB en uitbreiding van bestaande diensten, kunnen instellingen formele communicatie via mijn DNB laten plaatsvinden en inzien. Dit is veilig, eenvoudig en gebruiksvriendelijk. ■ Voor de instellingen zijn meer aanvragen/meldingen beschikbaar via de dienst Aanvragen/meldingen op MijnDNB. Het aantal extra aanvragen/meldingen is afhankelijk van de het gedigitaliseerde aanvragen en meldingen dat onder doelstelling 1 wordt gedigitaliseerd. ■ De diensten van DLR (Rapportage) en de diensten van DLT (Aanvragen/meldingen en Organisatiegegevens) zijn geïntegreerd in MijnDNB en MijnDNB is DNB-breed inzetbaar als portaal voor externe relaties van DNB. ■ Er komt een robuuste oplossing voor de verwerking van de reguliere rapportages en type B aanvragen. ■ Data is eenvoudig bekend door het vastleggen en ontsluiten van de metadata. Een <i>Enterprise Meta Datamanagement Tool</i> is geïmplementeerd en de gebruikers kunnen hem gebruiken. ■ De consequenties van de vastgestelde datastrategie zijn geïmplementeerd in de organisatie. We definiëren en implementeren actief beheer (waaronder meta-data en kwaliteit meten en managen) namens de data-eigenaar (<i>data-steward</i>) op 90% van onze data. ■ Het verandervermogen binnen toezicht is sterk genoeg voor vereiste omslag in cultuur en werkwijze. ■ Er zijn ontwikkelpaden voor de verschillende rollen in het toezicht, vertaald vanuit bekend gemaakte gewenste competenties van de <i>Smart Supervisor</i>. De <i>Smart Supervisor</i> competenties van de toezichhouders zijn aantoonbaar verhoogd door de bijdrage van de tot eind 2021 gevolgde trainingen. ■ De voor de implementatie van de digitale strategie benodigde infrastructuur is conform afspraken / SLA's beschikbaar gesteld door Technologie / DIT. ■ Het voor de implementatie van de digitale strategie benodigde datalandschap is conform afspraken / SLA's beschikbaar gesteld door het onderdeel Data van de Digitale strategie.

Tabel 25 Key indicators kostenbewustzijn

Ambitie	Indicator	Streefwaarde/resultaat
<p>Verhogen kostenbewustzijn</p> <p>Voldoen aan het externe (ZBO-)kostenkader</p>	<p>Toepassen van transparante kostenafwegingen en standaardisatie</p> <p>Mate van realisatie kosten in relatie tot de beschikbare budgettaire ruimte</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ De processen van alle toezichtdivisies worden op efficiënte wijze ondersteund door een bedrijfsbureau dat kostenafwegingen inzichtelijk maakt en stuurt op synergie. ■ DNB heeft de gerealiseerde capaciteitsinzet aan haar stakeholders verantwoord. ■ Voor alle markttoetredings- en toetsingsaanvragen, ongeacht sector, hanteert DNB eenzelfde kernproces. ■ Capaciteit voor alle toezichttaken is geborgd, waarbij de financiering binnen de begrotingskaders blijft en optimaal gebruik wordt gemaakt van beschikbare expertise en ondersteuning.

Tabel 26 Generieke indicatoren

Ambitie	Indicator	Streefwaarde/resultaat
Bijdragen aan solide financiële instellingen	Mate van effectiviteit risico-identificatie	<ul style="list-style-type: none"> ■ Voor alle SI-banken is het minimum-toezichtplan, zoals opgesteld in SSM- verband, uitgevoerd. ■ DNB heeft ten minste 30 <i>on-site</i> onderzoeken uitgevoerd bij banken. ■ Voor verzekeraars en pensioenfondsen is de toezichtagenda risicogebaseerd opgesteld en uitgevoerd.
	Mate van effectiviteit risicomitigatie	<ul style="list-style-type: none"> ■ Voor alle banken is een SREP-besluit genomen. ■ Voor alle verzekeraars en pensioenfondsen is risicogebaseerd opvolging gegeven aan geïdentificeerde risico's waar nodig middels formele maatregelen en/of kapitaalseisen. ■ Uit reguliere rapportages en evaluaties van langdurige en/of complexe toezichtdossiers is gebleken dat DNB tijdig, effectief en op de juiste wijze heeft geïntervenieerd in toezichtdossiers.
	Tijdigheid uitvoering wettelijke taken	<ul style="list-style-type: none"> ■ Alle toetsings-, VVGB- en vergunningaanvragen zijn binnen de geldende wettelijke termijnen afgehandeld.
	Effectieve Europese toezichtkaders (leidend tot afdoende en vergelijkbare eisen)	<ul style="list-style-type: none"> ■ DNB heeft prioriteiten vastgesteld voor de verdere ontwikkeling van Europese toezichtkaders. Bijdragen aan Europese overleggen zijn afgestemd op deze DNB-prioriteiten. ■ DNB voldoet aan de SSM-eisen m.b.t minimum aantal on-site onderzoeken uitgevoerd in het buitenland, daarmee bijdragend aan harmonisatie van on-site toezicht.
	Mate van transparantie (dialog, informeren) richting onder toezicht staande instellingen	<ul style="list-style-type: none"> ■ Alle verzekeraars en pensioenfondsen hebben een eigen toezichtkalender ontvangen met onderzoeken en uitvragen die voor 2019 gepland staan. Daarbij worden doel, aanpak en de beoogde effecten van onderzoeken en uitvragen gecommuniceerd. ■ Bij deze instellingen is 80%¹² conform de planning uitgevoerd. Uitzonderingen op de planning zijn tijdig vooraf gecommuniceerd. ■ Onderzoeken zijn zoveel mogelijk sector-breed teruggekoppeld via een sectorbrief, de nieuwsbrieven een 'ronde tafel' of seminar, of op andere wijze.

12 Dit is 1% lager dan voor 2020 in de KI was opgenomen. Reden hiervoor zijn de gevolgen van de Coronacrisis.

Tabel 27 Key indicators Resolutie / DGS

Ambitie	Indicator	Streefwaarde/resultaat
<p>Elke Nederlandse bank en verzekeraar is afwikkelbaar</p> <p>Elke falende bank en verzekeraar wordt tijdig afgewikkeld</p> <p>De wettelijke taken voor resolutie en DGS worden effectief uitgevoerd in optimale synergie met micro-prudentieel toezicht en de overige delen van DNB</p>	<p>Aantal instellingen waarvoor een resolutie- of faillissementsplan is opgesteld</p> <p>Mate waarin resolutie-vereisten zijn toegepast</p> <p>Trend in afwikkelbaarheid</p> <p>Operationeel voorbereid op afwikkeling</p> <p>Bedrijfsvoering is efficiënt en communicatie is consistent</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Resolutieplannen voor banken die aan de algemeen belangtest voldoen, zijn volledig en verder geoperationaliseerd. ■ Voor beleggingsondernemingen die onder de BRRD vallen worden de resolutieplannen opgesteld. ■ Er heeft een verdere verdieping plaatsgevonden van de resolutieplannen voor verzekeraars. ■ MREL besluiten zijn genomen voor alle banken (ook LSI-banken met resolutiestrategie). ■ De beoordelings- en handhavingkaders voor afwikkelbaarheid en MREL zijn geïmplementeerd en toegepast in navolging van het te ontwikkelen SRB beleid. ■ De toepassing van het resolutie-instrumentarium voor verzekeraars is verder geïntegreerd in de plannen. ■ Bancaire <i>playbooks</i> op het gebied van <i>sale-of-business</i>, <i>bail-in</i> en liquiditeit zijn uitgewerkt. ■ Op DGS-terrein is de kwaliteit van door bank aangeleverde gegevens (IKB) met 20% verbeterd ten opzichte van 2020. ■ Voor het (cross-sectorale) crisismanagement zijn: <ul style="list-style-type: none"> – Integrale meerjarige testkalenders opgesteld en minimaal drie interne simulaties uitgevoerd, geëvalueerd en verbeteringen geïmplementeerd – Gezamenlijke evaluaties van casuïstiek en simulaties op nationaal en Europees niveau (SRM-SSM) geïmplementeerd – Vereiste DGS-stresstesten met nieuwe <i>guidance</i> vanuit EBA (zowel in NL als in CN) uitgevoerd ■ DNB handboeken op het terrein van <i>bail-in</i>, <i>sale of business</i> en waarderings technieken zijn voor banken verder uitgewerkt. ■ Het handboek voor de overbruggingsbank is opgesteld. ■ De resolutie-instrumenten voor verzekeraars zijn verder uitgewerkt in DNB-handboeken. ■ Voor verzekeraars zijn juridische en beleidsmatige thema's uitgewerkt. ■ Samen met banken en een communicatiebureau is een publieks-campagne gestart om de kennis over DGS en haar kernkenmerken te verhogen (naar 65% in 2022); vindbaarheid en consistentie van DGS-informatie is verbeterd. ■ Capaciteit voor de Resolutie- en DGS taken is geborgd, waarbij de financiering binnen de begrotingskaders blijft en optimaal gebruik wordt gemaakt van beschikbare expertise, ondersteuning en (data) infrastructuur binnen DNB en SRM. ■ DNB communiceert helder en consistent richting sector, markt en publiek ten einde de verwachtingen en impact van haar resolutie-taken goed te managen.

Ambitie	Indicator	Streefwaarde/resultaat
<p>DNB draagt bij aan een slagvaardig Europees resolutiemechanisme dat aan onderhavige instellingen afdoende en vergelijkbare eisen stelt</p>	<p>Reputatie en gelijk speelveld</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ DNB zet zich op Europees niveau (SRB, EBA, EFDI, EIOPA, EC) in voor: <ul style="list-style-type: none"> – Beleidsontwikkeling op het gebied van (achtergestelde) MREL, interne MREL voor bankgroepen en een concreet beoordelingskader voor uitgifte van MREL in derde landen – Operationalisering van het bail-in instrument – Vormgeving van EDIS, versteviging van de home-host samenwerking, verdere harmonisatie van het DGS en opvolging van de DGSD-evaluatie – Harmonisatie van herstel- en afwikkelingskaders voor verzekeraars – Implementatie van het resolutieregime voor CCP's – Op de overige beleidsterreinen is de internationale inzet minimaal ■ BRRD2 en de begeleidende herstelwetgeving is tijdig en effectief geïmplementeerd door de wetgever in nationale wetgeving. ■ De knelpunten in de Wet herstel en afwikkeling van verzekeraars worden geïnventariseerd en besproken in open dialoog met het Ministerie van Financiën.

Bijlage 4 Afkortingenlijst

70

AFM:	Autoriteit Financiële Markten	IRT:	Internal Resolution Team
APF:	Algemeen Pensioenfonds	JST:	Joint Supervisory Team
AQR:	Asset Quality Review	KPI:	Key performance indicator
BES:	Bonaire, Sint Eustatius en Saba	LSI:	Less Significant Institution
BRRD:	Bank Recovery and Resolution Directive	MiFID:	Markets in Financial Instruments Directive
CBCS:	Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten	MREL:	Minimum requirement for own funds and eligible liabilities
CCP:	Central Counterparty	NRA:	Nationale resolutie autoriteit
CN:	Caribisch Nederland. Dit zijn de eilanden Bonaire, Sint Eustatius en Saba (BES)	NVB:	Nederlandse Vereniging van Banken
CRD:	Capital Requirements Directive	PSD:	Payment Service Directive
DGS:	Depositogarantiestelsel	RIP:	Risico Identificatie Programma
DNB:	De Nederlandsche Bank	RMP:	Risico Mitigatie Programma
EBA:	European Banking Authority	SI:	Significant Institution
ECB:	Europese Centrale Bank, European Central Bank	SIRA:	Systematische Integriteitsrisicoanalyse
EDIS:	European Deposit Insurance Scheme	SRB:	Single Resolution Board
EIOPA:	European Insurance and Occupational Pensions Authority	SRM:	Single Resolution Mechanism
Egi:	Elektronisch geldinstelling	SSM:	Single Supervisory Mechanism
EMIR:	European Market Infrastructure Regulation	SW:	Sanctiewet 1977
FATF:	Financial Action Task Force	TLAC:	Total loss absorbing capacity
FEC:	Financieel Expertisecentrum	VoT:	Visie op Toezicht
FSAP:	Financial Sector Assessment Program	Vvgb:	Verklaring van geen bezwaar
FSB:	Financial Stability Board	VVV:	Verbond van Verzekeraars
FTK:	Financieel Toetsingskader	Wbft:	Wet bekostiging financieel toezicht
ICAAP:	Internal Capital Adequacy Assessment Process	Wfm BES:	Wet financiële markten BES
IMF:	Internationaal Monetair Fonds	Wft:	Wet op het financieel toezicht
IORP:	Institutions for Occupational Retirement Provision	Wtt:	Wet toezicht trustkantoren
		Wwft:	Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme
		ZBO:	Zelfstandig bestuursorgaan

DeNederlandscheBank

EUROSYSTEEM

De Nederlandsche Bank N.V.
Postbus 98, 1000 AB Amsterdam
020 524 91 11
dnb.nl